

Tiistai 14. joulukuuta 2021

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

EUROOPAN PARLAMENTTI

P9_TA(2021)0489

Sukupuolistuneen väkivallan torjuminen: verkkoväkivalta

Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. joulukuuta 2021 suosituksista komissiolle sukupuolistuneen väkivallan torjumisesta: verkkoväkivalta (2020/2035(INL))

(2022/C 251/01)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklan ja 3 artiklan 3 kohdan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 8 artiklan, 83 artiklan 1 kohdan sekä 84 ja 225 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 7, 8, 10, 11, 12, 21, 23–26 ja 47 artiklan,
- ottaa huomioon 5. maaliskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Tasa-arvon unioni: sukupuolten tasa-arvostrategia 2020–2025” ja erityisesti siinä vahvistetun tavoitteen naisten ja tyttöjen vapauttamisesta väkivallasta ja stereotyyppioista,
- ottaa huomioon 14. huhtikuuta 2021 annetun komission tiedonannon ”Ihmiskaupan torjuntaa koskeva EU:n strategia 2021–2025”,
- ottaa huomioon 28. syyskuuta 2017 annetun komission tiedonannon ”Laitonta verkkosisältöä vastaan: Lisää vastuuta verkkoalustoille”,
- ottaa huomioon 24. kesäkuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Uhrien oikeuksia koskeva EU:n strategia” (2020–2025),
- ottaa huomioon 12. marraskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Tasa-arvon unioni: hlbtq-henkilöiden tasa-arvoa koskeva strategia 2020–2025”,
- ottaa huomioon komission ehdotuksen neuvoston päätökseksi naiseen kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin osalta,
- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista (digitaalisia palveluja koskeva säädös) sekä direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta,
- ottaa huomioon komission toukokuussa 2016 julkaisemat käytännesäännöt verkossa esiintyvän laittoman vihapuheen torjumiseksi sekä niiden viidennen seurantakerroksen, josta laadittiin tietokooste ”Factsheet – 5th monitoring round of the Code of Conduct”,

Tiistai 14. joulukuuta 2021

- ottaa huomioon Euroopan neuvoston yleissopimuksen naiseen kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta, joka avattiin allekirjoitettavaksi 11. toukokuuta 2011 Istanbulissa,
- ottaa huomioon 23. marraskuuta 2001 tehdyn tietoverkkokorkeusluonnosta koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen,
- ottaa huomioon 21. tammikuuta 2021 antamansa päätöslauselman sukupuolten tasa-arvoa koskevasta EU-strategiasta ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon 10. kesäkuuta 2021 antamansa päätöslauselman sukupuolten tasa-arvon edistämisestä luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan (STEM) alojen koulutuksessa ja uralla ⁽²⁾,
- ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2021 antamansa päätöslauselman EU:n julistamisesta hlbtqi-vapauden alueeksi ⁽³⁾,
- ottaa huomioon 10. helmikuuta 2021 antamansa päätöslauselman ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta annetun direktiivin 2011/36/EU täytäntöönpanosta ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon 11. helmikuuta 2021 antamansa päätöslauselman naisten oikeuksiin liittyvistä tulevista haasteista Euroopassa yli 25 vuotta Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman jälkeen ⁽⁵⁾,
- ottaa huomioon 21. tammikuuta 2021 antamansa päätöslauselman covid-19-kriisistä ja sen jälkeisestä ajasta sukupuolinäkökulmasta tarkastellen ⁽⁶⁾,
- ottaa huomioon 21. tammikuuta 2021 antamansa päätöslauselman aiheesta ”Sukupuolten välisen digitaalisen kuilun umpeenkurominen: naisten osallistuminen digitaalitalouteen” ⁽⁷⁾,
- ottaa huomioon 25. marraskuuta 2020 antamansa päätöslauselman aiheesta ”Tiedotusvälineiden vapauden vahvistaminen: toimittajien suojeleminen Euroopassa, vihapuhe, disinformaatio ja alustojen rooli” ⁽⁸⁾,
- ottaa huomioon 17. huhtikuuta 2020 antamansa päätöslauselman EU:n yhteensovitetuista toimenpiteistä covid-19-pandemian ja sen seurausten torjumiseksi ⁽⁹⁾,
- ottaa huomioon 28. marraskuuta 2019 antamansa päätöslauselman EU:n liittymisestä Istanbulin yleissopimukseen ja muista toimenpiteistä sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumiseksi ⁽¹⁰⁾,
- ottaa huomioon 13. helmikuuta 2019 antamansa päätöslauselman naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon heikentämisyrityksistä EU:ssa ⁽¹¹⁾,
- ottaa huomioon 11. syyskuuta 2018 antamansa päätöslauselman toimenpiteistä kiusaamisen ja seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseksi ja torjumiseksi työpaikoilla, julkisissa tiloissa ja poliittisessa elämässä EU:ssa ⁽¹²⁾,
- ottaa huomioon 17. huhtikuuta 2018 antamansa päätöslauselman naisten ja tyttöjen vaikutusmahdollisuuksien lisäämisestä digitaalialan kautta ⁽¹³⁾,

⁽¹⁾ EUVL C 456, 10.11.2021, s. 208.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2021)0296.

⁽³⁾ EUVL C 474, 24.11.2021, s. 140.

⁽⁴⁾ EUVL C 465, 17.11.2021, s. 30.

⁽⁵⁾ EUVL C 465, 17.11.2021, s. 160.

⁽⁶⁾ EUVL C 456, 10.11.2021, s. 191.

⁽⁷⁾ EUVL C 456, 10.11.2021, s. 232.

⁽⁸⁾ EUVL C 425, 20.10.2021, s. 28.

⁽⁹⁾ EUVL C 316, 6.8.2021, s. 2.

⁽¹⁰⁾ EUVL C 232, 16.6.2021, s. 48.

⁽¹¹⁾ EUVL C 449, 23.12.2020, s. 102.

⁽¹²⁾ EUVL C 433, 23.12.2019, s. 31.

⁽¹³⁾ EUVL C 390, 18.11.2019, s. 28.

Tiistai 14. joulukuuta 2021

- ottaa huomioon 26. lokakuuta 2017 antamansa päätöslauselman seksuaalisen häirinnän ja hyväksikäytön torjumisesta EU:ssa ⁽¹⁴⁾,
- ottaa huomioon 3. lokakuuta 2017 antamansa päätöslauselman kyberrikollisuuden torjunnasta ⁽¹⁵⁾,
- ottaa huomioon 12. syyskuuta 2017 antamansa päätöslauselman ehdotuksesta neuvoston päätökseksi naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin osalta ⁽¹⁶⁾,
- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeuksia koskevien oikeudellisten välineiden määräykset erityisesti naisten ja lasten oikeuksista ja muut naisiin ja lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa koskevat Yhdistyneiden kansakuntien oikeudelliset välineet,
- ottaa huomioon 16. joulukuuta 2020 annetut Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen päätöslauselmat kaikkinaisen naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan ehkäisemistä ja poistamista koskevien toimien tehostamisesta (A/RES/75/161) sekä oikeudesta yksityisyyteen digitaalisella aikakaudella (A/RES/75/176),
- ottaa huomioon 5. heinäkuuta 2018 annetun YK:n ihmisoikeusneuvoston päätöslauselman aiheesta ”Naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan poistamista koskevien toimien nopeuttaminen: naisiin ja tyttöihin digitaalisessa ympäristössä kohdistuvan väkivallan ehkäiseminen ja siihen puuttuminen” (A/HRC/RES/38/5),
- ottaa huomioon naisiin kohdistuvaa väkivaltaa, sen syitä ja seurauksia tutkivien YK:n erityisraporttien kertomukset, erityisesti 18. kesäkuuta 2018 annetun kertomuksen naisiin ja tyttöihin kohdistuvasta verkkoväkivallasta ihmisoikeusnäkökulmasta (A/HRC/38/47), 6. toukokuuta 2020 annetun kertomuksen naistoimittajiin kohdistuvan väkivallan torjumisesta (A/HRC/44/52) ja 24. heinäkuuta 2020 annetun kertomuksen koronaviruspandemian ja sukupuolistuneen naisiin kohdistuvan väkivallan lisääntymisen yhteydestä, jossa keskitytään perheväkivaltaan ja rauha kotona -aloitteeseen,
- ottaa huomioon 20. joulukuuta 1993 annetun YK:n julistuksen naisiin kohdistuvan väkivallan poistamisesta,
- ottaa huomioon 10. joulukuuta 1984 tehdyn kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen,
- ottaa huomioon 18. joulukuuta 1979 tehdyn kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen,
- ottaa huomioon naisten syrjinnän poistamista käsittelevän komitean 14. heinäkuuta 2017 antaman yleissuosituksen nro 35 naisiin kohdistuvasta sukupuolistuneesta väkivallasta, jolla saatetaan ajan tasalle yleissuositus nro 19,
- ottaa huomioon lapsen oikeuksista 20. marraskuuta 1989 tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen,
- ottaa huomioon lapsen oikeuksien komitean 18. huhtikuuta 2011 antaman yleiskommentin nro 13 (2011) lapsen oikeudesta olla joutumatta väkivallan kohteeksi,
- ottaa huomioon kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman ja erityisesti kestävän kehityksen tavoitteen 5 sukupuolten tasa-arvosta,
- ottaa huomioon Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön raportin naistoimittajien turvallisuudesta verkossa ⁽¹⁷⁾,

⁽¹⁴⁾ EUVL C 346, 27.9.2018, s. 192.

⁽¹⁵⁾ EUVL C 346, 27.9.2018, s. 29.

⁽¹⁶⁾ EUVL C 337, 20.9.2018, s. 167.

⁽¹⁷⁾ https://www.osce.org/files/f/documents/2/9/468861_0.pdf

Tiistai 14. joulukuuta 2021

- ottaa huomioon Euroopan parlamentin tutkimuspalvelun tutkimuksen aiheesta ”Sukupuolistuneen väkivallan torjuminen: verkkoväkivalta – Euroopan tason lisäarvon arviointi”,
  - ottaa huomioon Euroopan parlamentin tutkimuspalvelun tutkimuksen aiheesta ”Verkkoväkivalta ja naisiin kohdistuva vihapuhe verkossa”,
  - ottaa huomioon Euroopan tasa-arvoinstituutin laatiman tasa-arvoindeksin,
  - ottaa huomioon lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja seksuaalisen riiston sekä lapsipornografian torjumisesta ja neuvoston puitepäätöksen 2004/68/YOS korvaamisesta 13. joulukuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/93/EU⁽¹⁸⁾,
  - ottaa huomioon rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäätöksen 2001/220/YOS korvaamisesta 25. lokakuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/29/EU⁽¹⁹⁾,
  - ottaa huomioon 14. heinäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1232 tilapäisestä poikkeuksesta direktiivin 2002/58/EY tiettyihin säännöksiin siltä osin kuin on kyse teknologioista, joita numeroista riippumattomien henkilöiden välisten viestintäpalvelujen tarjoajat käyttävät henkilötietojen ja muiden tietojen käsittelyyn verkossa tapahtuvan lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumiseksi⁽²⁰⁾,
  - ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeusviraston 3. maaliskuuta 2014 julkaiseman kertomuksen naisiin kohdistuvaa väkivaltaa käsittelevästä EU:n laajuisesta tutkimuksesta ”Violence against women: an EU-wide survey”,
  - ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeusviraston 14. toukokuuta 2020 julkaiseman toisen hlbt-tutkimuksen ”A long way to go for LGBTI equality”⁽²¹⁾,
  - ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen julkisasiamiehen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdystä Euroopan neuvoston yleissopimuksesta 11. maaliskuuta 2021 antaman oikeudellisen lausunnon⁽²²⁾, jonka tarkoituksena on selvittää oikeudellista epävarmuutta siitä, voiko unioni liittyä yleissopimukseen ja ratifioida sen ja millä tavoin,
  - ottaa huomioon Euroopan unionin rikosoikeudellisen yhteistyön viraston (Eurojust) ja Euroopan unionin lainvalvontayhteistyöviraston (Europol) tekemän työn sekä viimeksi mainitun yhteyteen perustetun Euroopan kyberrikostorjuntakeskuksen laatiman järjestäytyntä verkkorikollisuutta koskevan uhkakuva-arvion,
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 47 ja 54 artiklan,
  - ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan ja naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan työjärjestyksen 58 artiklan mukaisen yhteiskäsittelyn,
  - ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan ja naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan mietinnön (A9-0338/2021),
- A. ottaa huomioon, että sukupuolten tasa-arvo on yksi unionin perusarvoista ja keskeisistä tavoitteista ja että se olisi otettava huomioon kaikissa EU:n politiikoissa; ottaa huomioon, että oikeus yhdenvertaiseen kohteluun ja syrjimättömyyteen on Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2 artiklassa ja 3 artiklan 3 kohdassa, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 8, 10, 19 ja 157 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 ja 23 artiklassa vahvistettu perusoikeus; ottaa huomioon, että unionin sukupuolten tasa-arvostrategian 2020–2025 ensimmäisessä tavoitteessa keskitytään sukupuolistuneen väkivallan lopettamiseen, ja se esitetään yhtenä yhteiskuntiemme suurimmista haasteista, koska se vaikuttaa naisiin yhteiskunnan kaikilla tasoilla iästä, koulutuksesta, tuloista, sosiaalisesta taustasta tai alkuperä- tai asuinmaasta riippumatta, ja yhtenä vakavimmista esteistä sukupuolten tasa-arvon saavuttamiselle;

⁽¹⁸⁾ EUVL L 335, 17.12.2011, s. 1.

⁽¹⁹⁾ EUVL L 315, 14.11.2012, s. 57.

⁽²⁰⁾ EUVL L 274, 30.7.2021, s. 41.

⁽²¹⁾ https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2020-lgbti-equality-1_en.pdf

⁽²²⁾ <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=238745&text=&doclang=FI&pageIndex=0&cid=6428810>

Tiistai 14. joulukuuta 2021

- B. ottaa huomioon, että naisiin ja tyttöihin kohdistuva väkivalta ja muut sukupuolistuneen väkivallan muodot ovat yleisiä unionissa ja että ne on nähtävä syrjinnän äärimmäisenä muotona, joilla on valtava vaikutus uhreihin ja heidän perheisiinsä ja yhteisöihin, ja ihmisoikeusloukkauksena, joka on juurtunut sukupuolten väliseen eriarvoisuuteen ja jota väkivalta edistää ja vahvistaa; ottaa huomioon, että sukupuolistunut väkivalta perustuu naisten ja miesten välisen vallan epätasa-arvoiseen jakautumiseen, vakiintuneisiin patriarkaalisiin rakenteisiin ja käytäntöihin ja sukupuoliorjelmien, seksismiin ja haitallisiin sukupuolistereotypioihin sekä ennakkoluuloihin, jotka ovat johtaneet miesten määräävään asemaan ja naisiin ja tyttöihin kaikessa moninaisuudessaan, hlbtq-henkilöt mukaan lukien, kohdistuvaan syrjintään;
- C. ottaa huomioon, että naisiin kohdistuvan väkivallan olisi käsitettävä kaikki sellaiset sukupuoleen perustuvat väkivallanteot, jotka aiheuttavat tai voivat aiheuttaa naisille ruumiillista, seksuaalista, henkistä tai taloudellista haittaa tai kärsimystä, mukaan lukien tällaisilla teoilla uhkaaminen, pakottaminen tai mielivaltainen vapaudenriisto joko julkisessa tai yksityiselämässä verkossa ja verkon ulkopuolella;
- D. ottaa huomioon, että naiset ja tytöt kaikessa moninaisuudessaan ja hlbtq-henkilöt voivat joutua sukupuolistuneen verkkoväkivallan kohteeksi heidän sukupuolensa, sukupuoli-identiteettinsä, sukupuolen ilmaisunsa tai sukupuoli-tettujen piirteidensä perusteella; ottaa huomioon, että moniperusteiset syrjinnän muodot, mukaan lukien rotuun, kieleen, uskontoon, vakaumukseen, kansalliseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, kansalliseen tai etniseen vähemmistöön kuulumiseen, syntyperään, seksuaaliseen suuntautumiseen, ikään, terveydentilaan, vammaisuuteen, siviilisäättyyn ja maahanmuuttaja- tai pakolaisasemaan perustuva syrjintä, voivat pahentaa sukupuolistuneen verkkoväkivallan seurauksia; ottaa huomioon, että hlbtq-henkilöiden tasa-arvoa koskevassa unionin strategiassa muistutetaan, että jokaisella on oikeus turvallisuuteen niin kotona, julkisilla paikoilla kuin verkossa;
- E. ottaa huomioon, että perusoikeusviraston toteuttaman unionin toisen hlbtq-tutkimuksen mukaan 10 prosenttia hlbtq-henkilöistä oli kokenut verkossa tapahtuvaa häirintää hlbtq-yhteisöön kuulumisen vuoksi tutkimusta edeltävänä vuonna, myös sosiaalisessa mediassa; toteaa, että intersukupuoliset ja transihmiset kohtaavat häirintää suhteettoman paljon (16 prosenttia); ottaa huomioon, että 15–17-vuotiaat nuoret olivat se hlbtq-henkilöryhmä, joka koki eniten verkossa tapahtuvaa häirintää (15 prosenttia) verrattuna muihin ikäryhmiin (7–12 prosenttia);
- F. ottaa huomioon, että naisiin ja tyttöihin kaikessa moninaisuudessaan kohdistuva väkivalta ja sukupuolistunut väkivalta sisältävät erilaisia mutta eivät toisiaan poissulkevia muotoja ja ilmentymiä; ottaa huomioon, että verkkoväkivalta liittyy usein ja on erottamaton osa verkon ulkopuolista väkivaltaa, sillä verkkoväkivalta voi edeltää tai seurata tai olla jatkoa verkon ulkopuoliselle väkivallalle; katsoo, että sukupuolistunut verkkoväkivalta olisi näin ollen ymmärrettävä verkon ulkopuolella esiintyvän sukupuolistuneen väkivallan jatkumona verkkoympäristössä;
- G. ottaa huomioon Euroopan parlamentin tutkimuspalvelun (EPRS) tutkimuksen aiheesta ”Sukupuolistuneen väkivallan torjuminen: verkkoväkivalta – Euroopan tason lisäarvon arviointi”, jossa arvioidaan, että 4–7 prosenttia naisista unionissa on kokenut verkossa tapahtuvaa häirintää viimeksi kuluneiden 12 kuukauden aikana ja 1–3 prosenttia on kokenut verkkovainoamista; ottaa huomioon, että verkkovainoamista esiintyy monessa muodossa ja että se on yleisin yksinomaisen tai yhdistetyn vihapuheen muoto, jonka tunnistamisessa ja siihen puuttumisessa on kestänyt liian kauan; ottaa huomioon, että 180 maan vastaajien keskuudessa vuonna 2020 tehdyssä World Wide Web Foundation -tutkimuksessa kävi ilmi, että 52 prosenttia nuorista naisista ja tytöistä on kokenut verkossa hyväksikäyttöä, kuten yksityisten kuvien, videoiden tai viestien jakamista ilman heidän suostumustaan, ilkeitä ja nöyryyttäviä viestejä, loukkaavaa ja uhkaavaa kieltä, seksuaalista häirintää ja väärää sisältöä, ja 64 prosenttia vastaajista ilmoitti tuntevansa jonkun, joka on joutunut kokemaan tällaista hyväksikäyttöä;
- H. ottaa huomioon, että nuorilla naisilla ja tytöillä on suurempi riski joutua kohtaamaan verkkoväkivaltaa, erityisesti verkkohäirintää ja verkkokiusaamista; ottaa huomioon, että vähintään 12,5 prosenttia koulukiusaamistapauksista tapahtuu verkossa⁽²³⁾; ottaa huomioon, että nuoret ovat nykyään yhä enemmän yhteydessä sosiaalisiin verkostoihin aikaisempaa varhaisemmassa iässä; ottaa huomioon, että nämä väkivallan muodot vahvistavat sosiaalisen eriarvoisuuden merkitystä, koska usein kohteena ovat heikoimmassa asemassa olevat nuoret; toteaa, että Unicefin mukaan tyttöjä häiritään kaksi kertaa enemmän kuin poikia⁽²⁴⁾; toteaa, että tämän Unicefin tutkimuksen mukaan naiset suhtautuvat epäilevämmiin siihen, että teknologiarytykset käyttäisivät heidän tietojansa vastuullisesti;

⁽²³⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Women/SRWomen/Pages/OnlineViolence.aspx>

⁽²⁴⁾ <https://www.coe.int/en/web/campaign-free-to-speak-safe-to-learn/-/bullying-perspectives-practices-and-insights-2017->

- I. ottaa huomioon, että Euroopan unionin perusoikeusviraston 3. maaliskuuta 2014 julkaiseman raportin "Violence against women: an EU-wide survey" mukaan 11 prosenttia naisista oli kokenut verkossa tapahtuvaa häirintää ja 14 prosenttia oli kokenut vainoamista 15 vuoden iästä lähtien unionissa;
- J. ottaa huomioon, että internet-yhteydet ja tarve päästä digitaaliseen julkiseen tilaan ovat yhä välttämättömpiä yhteiskuntiemme ja talouksiemme kehittämisen kannalta; ottaa huomioon, että työpaikkoihin liittyy yhä enemmän digitaalisia ratkaisuja ja että ne ovat riippuvaisia näistä ratkaisuista, mikä lisää naisten riskiä kohdata sukupuolistunutta verkkoväkivaltaa työmarkkinoilla ja taloudellisessa toiminnassa;
- K. toteaa, että internetin yleistymisen, verkossa liikkuvan tiedon nopea leviäminen ja sosiaalisen median käyttö sekä moninaisten, toistuvien ja toisiinsa liittyvien sukupuolistuneen väkivallan muotojen jatkumo ovat johtaneet sukupuolistuneen verkkoväkivallan lisääntymiseen; ottaa huomioon, että naiset ja tytöt, joilla on pääsy internetiin, kohtaavat verkkoväkivaltaa useammin kuin miehet; ottaa huomioon, että naisiin kohdistuvaa väkivaltaa, sen syitä ja seurauksia tutkiva YK:n erityisraporttoija totesi, että uudet teknologiat johtavat väistämättä erilaisiin ja uusiin naisiin kohdistuvan verkkoväkivallan ilmenemismuotoihin; ottaa huomioon, että innovointi tapahtuu tahdissa, jossa ei useinkaan ole mahdollisuutta pohtia innovaatioiden pitkän aikavälin seurauksia ja että sukupuolistunut verkkoväkivalta todennäköisesti jatkaa lisääntymistä tulevina vuosina; katsoo, että on tarpeen arvioida asianmukaisesti sukupuolistuneen verkkoväkivallan vaikutusta uhreihin ja ymmärtää ne mekanismit, joiden avulla rikoksenteijät voivat harjoittaa sukupuolistunutta väkivaltaa, jotta voidaan varmistaa oikeussuojakeinot, vastuuvollisuus ja ennaltaehkäisy;
- L. ottaa huomioon, että Maailman terveysjärjestön⁽²⁵⁾ mukaan joka kolmas nainen maailmassa kokee fyysistä tai seksuaalista väkivaltaa pääasiassa lähikumppaninsa toimesta; ottaa huomioon, että sukupuolistunut väkivalta on lisääntynyt covid-19-pandemian aikana ja että sulkutoimet ovat pahentaneet perheväkivallan ja hyväksikäytön riskiä; ottaa huomioon, että internetin lisääntynyt käyttö covid-19-pandemian aikana on saanut aikaan sen, että verkossa toteutettavista sekä tieto- ja viestintätekniikan avulla mahdollisista sukupuolistuneen väkivallan muodoista on tullut yhä yleisempiä, koska väkivaltaiset kumppanit ja entiset kumppanit myös seuraavat, jäljittävät ja uhkailevat uhrejaan ja harjoittavat väkivaltaa digitaalisilla välineillä; toteaa, että verkkoväkivaltaa voi esiintyä samanaikaisesti fyysisen väkivallan kanssa ja verkkoväkivalta voi kärjistyä fyysiseksi, mikäli siihen ei puututa varhaisessa vaiheessa; ottaa huomioon, että uhrien oikeuksia koskevassa EU:n strategiassa (2020–2025) komissio toteaa, että covid-19-pandemian aiheuttama nykytilanne on lisännyt kyberrikollisuutta, kuten seksuaalirikoksia ja viharikoksia verkossa;
- M. ottaa huomioon, että yleisimpiä sukupuolistuneen verkkoväkivallan muotoja ovat rikokset, kuten verkossa tapahtuva häirintä, verkkovainoaminen, tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvät yksityisyyden loukkaukset, mukaan lukien datan tai kuvien, myös intiimien tietojen, käyttö, vastaanottaminen, tallentaminen, jakaminen, luominen ja manipulointi ilman suostumusta, identiteettivarkaudet ja vihapuhe verkossa, digitaalisen valvonnan avulla tapahtuva pakottava kontrolli ja viestinnän valvonta stalkerware- ja spyware-sovellusten avulla sekä teknisten keinojen käyttö ihmiskaupassa, myös seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvissä tarkoituksissa;
- N. ottaa huomioon, että sukupuolistunutta verkkoväkivaltaa voidaan harjoittaa käyttämällä erilaisia verkkoviestintäkanavia ja -välineitä, kuten sosiaalista mediaa, verkkosisältöä, keskustelusivustoja, seuranhakusivustoja, kommenttiosioita ja pelien keskusteluryhmiä; toteaa, että rikoksenteijät voivat harjoittaa sukupuolistuneen verkkoväkivallan erilaisia muotoja paljon helpommin ja laajemmalla mittakaavalla kuin sukupuolistuneen väkivallan fyysisiä muotoja;
- O. ottaa huomioon, että jotkin jäsenvaltiot ovat hyväksyneet lakeja, jotka koskevat vain tiettyjä sukupuolistuneen verkkoväkivallan muotoja, minkä vuoksi lainsäädännössä on edelleen merkittäviä puutteita; ottaa huomioon, että tällä hetkellä ei ole olemassa yhteistä määritelmää tai tehokasta toimintapoliittista lähestymistapaa sukupuolistuneen verkkoväkivallan torjumiseksi unionin tasolla; ottaa huomioon, että sukupuolistuneen verkkoväkivallan yhdenmukaisen määritelmän puuttuminen unionissa johtaa merkittäviin eroihin siinä, missä määrin jäsenvaltiot torjuvat ja ehkäisevät sukupuolistunutta verkkoväkivaltaa, mikä aiheuttaa suuria eroja ja hajanaisuutta jäsenvaltioiden tarjoamaan suojeluun huolimatta väkivallan rajat ylittävästä luonteesta; toteaa näin ollen, että tarvitaan sukupuolistuneen verkkoväkivallan oikeudellinen määritelmä, jotta varmistetaan lähentyminen sekä kansallisella että unionin tasolla;

⁽²⁵⁾ <https://www.who.int/publications/i/item/9789240022256>

Tiistai 14. joulukuuta 2021

- P. ottaa huomioon, että naiseen kohdistuvaa väkivaltaa, sen syitä ja seurauksia tutkivan YK:n erityisraportoijan mukaan naiseen kohdistuva verkkoväkivalta kattaa kaikenlaisen osittain tai kokonaan tieto- ja viestintätekniikkaa, kuten matkaja älypuhelimia, internetiä, sosiaalisen median alustoja tai sähköpostia käyttäen tai niiden avulla toteutetun sukupuolistuneen väkivallan tai törkeän väkivallan, jota kohdistetaan naiseen siksi, että hän on nainen, tai joka vaikuttaa suhteettomasti naiseen ⁽²⁶⁾;
- Q. ottaa huomioon, että sukupuolistuneen verkkoväkivallan kriminalisoinnilla voisi olla ennaltaehkäisevä vaikutus rikoksenteijöihin, koska he voisivat pelätä seuraamuksia tai tiedostaa tekevänsä rikoksen;
- R. ottaa huomioon, että digitaaliteknologioiden ja -sovellusten nopean kehityksen ja käytön myötä syntyy uusia sukupuolistuneen väkivallan muotoja; ottaa huomioon, että nämä sukupuolistuneen verkkoväkivallan ja verkossa tapahtuvan häirinnän eri muodot kohdistuvat kaikkiin ikäryhmiin varhaisvuosista kouluikään ja työelämään sekä vanhuusvuosiin; toteaa lisäksi, että on pidettävä mielessä, että verkossa tehty väkivalta voi saada fyysisen ilmenemismuodon;
- S. ottaa huomioon, että Euroopan tasa-arvoinstituutin (EIGE) mukaan seitsemällä kymmenestä naisesta on kokemuksia verkkovainoamisesta; ottaa huomioon, että stalkerware on ohjelmisto, joka helpottaa verkkohäiriköintiä, koska sen avulla henkilön laitetta voidaan valvoa ilman hänen suostumustaan ja ilman, että henkilö tietää valvonnasta, sillä ohjelmisto pysyy piilossa; ottaa huomioon, että stalkerware on laillisesti käytettävissä ja ostettavissa unionissa ja sitä markkinoidaan usein vanhempia varten kehitettynä valvontaohjelmistona;
- T. ottaa huomioon, että kuviin perustuvaa seksuaalista hyväksikäyttöä käytetään usein uhrien häiritsemiseksi ja nöyryyttämiseksi; ottaa huomioon, että syvävääreännökset ovat suhteellisen uusi tapa harjoittaa sukupuolistunutta väkivaltaa ja hyödyntää tekoälyä naisten hyväksikäyttöön, nöyryyttämiseen ja häirintään;
- U. ottaa huomioon, että kuviin perustuva seksuaalinen hyväksikäyttö ja verkkosivustot, joilla tällaista hyväksikäyttöä levitetään, ovat lisääntyvä lähisuhdeväkivallan muoto; ottaa huomioon, että kuviin perustuvan seksuaalisen hyväksikäytön seuraukset voivat olla seksuaalisia, koska seksuaalinen kohtaaminen on tallennettu ja/tai levitetty ilman suostumusta, psykologisia, koska uhrin yksityiselämä on saatettu julkisuuteen, ja taloudellisia, koska kuviin perustuva seksuaalinen hyväksikäyttö voi mahdollisesti vaarantaa uhrien nykyisen ja tulevan työelämän;
- V. ottaa huomioon, että on olemassa yhä suurempi riski, että naisista levitetään intiimejä ja seksuaalisia videoita pornografisilla sivustoilla ilman heidän suostumustaan ja että niitä levitetään rahallista hyötyä varten; toteaa, että yksityisen sisällön ja erityisesti seksuaalisen väkivallan levittäminen verkossa ilman uhrin suostumusta tuo väkivaltaan ylimääräisen traumaattisen elementin, jolla on usein dramaattisia seurauksia, kuten itsemurha;
- W. ottaa huomioon, että erityisesti nuoret naiset ja tytöt joutuvat kohtaamaan uutta teknologiaa hyödyntävää sukupuolistunutta verkkoväkivaltaa, kuten verkkohäirintää ja verkkovainoamista, johon käytetään raiskaus- ja tappouhkauksia, tieto- ja viestintätekniikkaan liittyviä yksityisyyden loukkauksia sekä yksityisten tietojen ja valokuvien julkaisemista;
- X. ottaa huomioon, että tällä hetkellä 15 jäsenvaltion vihapuhelainsäädäntöön ei sisälly sukupuoli-identiteettiä; ottaa huomioon, että komissio on sitoutunut sukupuolten tasa-arvoa koskevassa unionin strategiassa 2020–2025 ja hlbtqi-henkilöiden tasa-arvoa koskevassa strategiassa 2020–2025 esittämään aloitteen, jolla pyritään laajentamaan rikollisuuden alat, joilla yhdenmukaistaminen on mahdollista, kattamaan tietyt sukupuolistuneen väkivallan muodot SEUT 83 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
- Y. ottaa huomioon, että tässä päätöslauselmassa mainittujen tilastojen mukaan hlbtqi-henkilöihin kohdistuva vihapuhe on hyvin yleistä, erityisesti verkossa, ja että joidenkin jäsenvaltioiden lainsäädäntökehyksestä selvästi puuttuu lainsäädäntöä tällaisten verkkohäiriköinnin muotojen ehkäisemiseksi, niihin puuttumiseksi ja niistä rankaisemiseksi;

⁽²⁶⁾ Naiseen kohdistuvaa väkivaltaa, sen syitä ja seurauksia tutkivan erityisraportoijan 18. kesäkuuta 2018 annettu kertomus naiseen ja tyttöihin kohdistuvasta verkkoväkivallasta ihmisoikeusnäkökulmasta (A/HRC/38/47).

Tiistai 14. joulukuuta 2021

- Z. ottaa huomioon, että unioni allekirjoitti vuonna 2017 Euroopan neuvoston yleissopimuksen naiseen kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (Istanbulin yleissopimus), jossa edelleen asetetaan vertailuarvot sukupuolistuneen väkivallan lopettamista koskeville kansainvälisille normeille, ja katsoo, että unionin liittyminen yleissopimukseen on yksi komission ensisijaisista tavoitteista;
- AA. katsoo, että sukupuolistuneen väkivallan, myös sukupuolistuneen verkkoväkivallan, lopettamiseksi on tarpeen tukeutua johdonmukaisiin, konkreettisiin, edustaviin ja vertailukelpoisiin hallinnollisiin tietoihin, jotka perustuvat vankkaan ja koordinoituun tiedonkeruukehykseen; ottaa huomioon, että kaikista sukupuolistuneen väkivallan muodoista ja perimmäisistä syistä ei ole saatavilla kattavia ja vertailukelpoisia eriteltyjä tietoja; ottaa huomioon, että vaikka tietoisuus tästä ilmiöstä lisääntyy, sukupuolistuneen väkivallan kaikkia muotoja koskevan tiedonkeruun puute estää sen esiintyvyyttä koskevan täsmällisen arvioinnin; toteaa, että saatavilla olevien tietojen puute liittyy sukupuolistuneen verkkoväkivallan aliraportointiin; ottaa huomioon, että Istanbulin yleissopimuksessa ja direktiivissä 2012/29/EU edellytetään, että jäsenvaltiot raportoivat tilastotietoja ja tuottavat sukupuolen mukaan eriteltyjä tietoja;
- AB. ottaa huomioon, että monissa jäsenvaltioissa sukupuolistuneen verkkoväkivallan uhreihin kohdistuvat rikosoikeudelliset toimet ovat edelleen kehityksestä jäljessä ja osoittavat ymmärryksen puutetta ja tietämättömyyttä näiden rikosten vakavuudesta sekä estävät uhreja ilmoittamasta näistä tapauksista; ottaa huomioon, että tarjoamalla poliiseille pehmeitä taitoja huolellisesti kuunnella, ymmärtää ja kunnioittaa sukupuolistuneen väkivallan kaikkien muotojen uhreja voidaan edesauttaa aliraportointiin puuttumista ja välttää uudelleen uhriksi joutuminen; toteaa, että helposti saatavilla olevien ilmoitusmenettelyjen ja -mekanismien sekä oikeussuojakeinojen varmistaminen on välttämätöntä, jotta voidaan edistää turvallisemman ympäristön aikaansaamista kaikille sukupuolistuneen väkivallan uhreille; katsoo, että verkkoväkivallan uhrien saatavilla olisi oltava tietoa siitä, miten lainvalvontaviranomaisiin otetaan yhteyttä ja ketkä ovat yhteyshenkilöitä, sekä käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista, joilla heitä autetaan ahdistavissa tilanteissa;
- AC. ottaa huomioon, että Europolin Euroopan kyberrikostorjuntakeskus, Eurojust ja Euroopan unionin kyberturvallisuusvirasto (ENISA) ovat tehneet verkkorikollisuutta koskevaa tutkimusta; ottaa huomioon, että sukupuolistunut verkkoväkivalta vaikuttaa erityisesti tiettyihin naiseen ja hlbtq-henkilöihin, kuten feministi- ja hlbtq-aktivisteihin, taiteilijoihin, poliitikkoihin, julkisissa viroissa oleviin naiseen, toimittajiin, bloggaajiin, ihmisoikeuksien puolustajiin ja muihin julkisiin henkilöihin, ja toteaa, että se aiheuttaa heille maineen vahingoittumista, henkistä haittaa ja kärsimystä ja lisäksi se voi johtaa uhriin elämäntilanteen häiriintymiseen, yksityisyyden loukkauksiin ja vahingoittaa ihmissuhteita ja perhe-elämää ja näin estää uhreja osallistumasta digitaalisesti poliittiseen ja yhteiskunnalliseen elämään sekä talous- ja kulttuurielämään;
- AD. ottaa huomioon, että sukupuolistunut verkkoväkivalta johtaa usein itsesensuuriin ja että tämä tilanne voi vaikuttaa haitallisesti sukupuolistuneen verkkoväkivallan uhrien ammatilliseen elämään ja maineeseen; ottaa huomioon, että uhkien väkivaltaisuuden ja sukupuolistumisen vuoksi uhrit turvautuvat usein salanimien käyttöön, ylläpitävät vähän huomiota herättäviä verkkoprofiileja, päättävät keskeyttää, poistaa käytöstä tai poistaa pysyvästi verkkotilinsä tai jopa luopua kokonaan ammattinsa harjoittamisesta; toteaa, että tämä voi vaientaa naisten äänet ja mielipiteet ja pahentaa jo olemassa olevaa sukupuolten epätasa-arvoa poliittisessa ja yhteiskunnallisessa elämässä ja kulttuurielämässä; katsoo, että naisten kohtaama lisääntyvä sukupuolistunut verkkoväkivalta voi estää heitä osallistumasta jatkossa digitaaliaan ja siten lujittaa uusien teknologioiden sukupuoleen perustuvaa hahmottamista, kehittämistä ja täytäntöönpanoa sekä johtaa sukupuolistuneen verkkoväkivallan normalisointia edesauttavien syrjivien käytäntöjen ja stereotyyppien toistamiseen;
- AE. ottaa huomioon, että sukupuolistunut verkkoväkivalta vaikuttaa suoraan naisten seksuaaliseen, fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen ja hyvinvointiin ja sillä on kielteisiä sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia; ottaa huomioon, että sukupuolistunut verkkoväkivalta vaikuttaa kielteisesti uhrien kykyyn käyttää täysimääräisesti perusoikeuksiaan, millä on siksi vakavia seurauksia koko yhteiskunnalle ja demokratialle;
- AF. toteaa, että sukupuolistuneen väkivallan haitallisilla taloudellisilla vaikutuksilla ja sen aiheuttamilla mielenterveysongelmilla voi olla uhreille vakavia vaikutuksia, jotka koskevat esimerkiksi heidän kykyään hakea työtä, ja niistä voi aiheutua taloudellista taakkaa; ottaa huomioon, että sukupuolistuneen väkivallan taloudellisiin vaikutuksiin voi sisältyä vaikutus työllisyyteen, kuten vähäisempi läsnäolo työssä ja riski työsuhteen vaarantumisesta, mikä lisää työpaikan menettämisen riskiä ja alhaisempaa tuottavuutta; ottaa huomioon, että sukupuolistuneen verkkoväkivallan

Tiistai 14. joulukuuta 2021

mielenterveysvaikutukset voivat olla monimutkaisia ja pitkäaikaisia; ottaa huomioon, että sukupuolistuneen verkkoväkivallan mielenterveysvaikutuksilla, kuten ahdistuksella, masennuksella ja traumaperäisillä jatkuvilla oireilla, on haitallisia vaikutuksia ihmissuhteisiin ja sosiaalisia, oikeudellisia, taloudellisia ja poliittisia vaikutuksia, jotka vaikuttavat viime kädessä nuorten toimeentuloon ja identiteettiin; ottaa huomioon, että jotkin näistä vaikutuksista yhdistyvät muihin syrjinnän muotoihin ja pahentavat nykyisiä syrjinnän muotoja ja eriarvoisuutta;

AG. ottaa huomioon EPRS:n tutkimuksen aiheesta ”Sukupuolistuneen väkivallan torjunta: verkkoväkivalta – Euroopan tason lisäarvon arviointi”, jossa arvioidaan verkkohäirinnän ja verkkovainoamisen kokonaiskustannuksiksi 49,0–89,3 miljardia euroa; ottaa huomioon, että suurin kustannusluokka on elämänlaadun menetyksen arvo, jonka osuus on yli puolet kokonaiskustannuksista (noin 60 prosenttia verkkohäirinnän ja noin 50 prosenttia verkkovainoamisen osalta);

AH. katsoo, että ennaltaehkäisy on oltava keskeinen osa kaikkea yleistä politiikkaa, jolla pyritään torjumaan sukupuolistunutta verkkoväkivaltaa, ja siihen tarvitaan erityisesti koulutusta, johon sisältyy digitaalinen lukutaito ja kyberhygienian ja netiketin kaltaiset taidot;

1. korostaa, että sukupuolistunut verkkoväkivalta on jatkumoa verkon ulkopuolella tapahtuvalle sukupuolistuneelle väkivallalle ja että mikään toimintapolitiikka ei ole tehokas ellei tätä todellisuutta oteta huomioon; toteaa, että unionin nykyinen lainsäädäntö ei tarjoa mekanismeja, joita tarvitaan sukupuolistuneen verkkoväkivallan asianmukaiseen käsittelyyn; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota laatimaan ja panemaan täytäntöön lainsäädännöllisiä ja muita kuin lainsäädännöllisiä toimenpiteitä, puuttumaan sukupuolistuneeseen verkkoväkivaltaan ja sisällyttämään sukupuolistuneen verkkoväkivallan uhrien äänet sitä käsitteleviin strategioihin, ja ottamaan heidät mukaan aloitteisiin sukupuolistereotyyppien, seksististen asenteiden ja naisiin kohdistuvan syrjinnän poistamiseksi; korostaa, että näiden tulevien ehdotusten olisi vastattava olemassa olevia ehdotuksia, kuten ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista (digipalvelusäädös) ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta sekä jo voimassa olevia säädöksiä, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2011/36/EU⁽²⁷⁾ ja direktiiviä 2012/29/EU;

2. palauttaa mieliin, että sukupuolistuneelle verkkoväkivallalle ei ole yhteistä määritelmää, mikä johtaa merkittäviin eroihin siinä, missä määrin jäsenvaltiot ehkäisevät ja torjuvat sukupuolistunutta verkkoväkivaltaa, minkä seurauksena jäsenvaltioiden välillä on suuria eroja uhrien suojelussa, tukemisessa ja korvauksien tarjoamisessa; kehottaa siksi komissiota ja jäsenvaltioita määrittelemään ja hyväksymään sukupuolistuneen verkkoväkivallan yhteisen määritelmän, joka helpottaisi sukupuolistuneen verkkoväkivallan eri muotojen analysointia ja torjuntaa ja varmistaisi siten, että sukupuolistuneen verkkoväkivallan uhreilla on jäsenvaltioissa tosiasiallinen oikeussuoja ja erityiset tukipalvelut;

3. korostaa, että sukupuolistuneen verkkoväkivallan käsitettä ei pitäisi rajoittaa tietokonejärjestelmien käyttöön, vaan sen olisi pysyttävä laajana ja katettava tieto- ja viestintätekniikan käyttö yksilöihin kohdistuvan väkivallan aiheuttamiseen, helpottamiseen tai sillä uhkaamiseen;

4. pitää myönteisenä unionin sukupuolten tasa-arvostrategiaa 2020–2025, jonka komissio esitti välineenä naisiin kaikessa moninaisuudessaan kohdistuvan väkivallan ja sukupuolistuneen väkivallan ja näiden perimmäisten syiden torjumiseksi; korostaa, että sukupuolistunut verkkoväkivalta perustuu syvästi valtdynamiikkaan, talouden epätasapainoon ja sukupuolienormeihin; kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota käsittelemään sukupuolistuneen verkkoväkivallan perimmäisiä syitä ja puuttumaan sukupuolirooleihin ja stereotyyppioihin, jotka tekevät naisiin kohdistuvasta väkivallasta hyväksyttävän;

5. kehottaa jäsenvaltioita osoittamaan asianmukaiset inhimilliset ja taloudelliset resurssit kansallisille, alueellisille ja paikallisille hallintoelimille sekä oikeusapuun, terveydenhuoltoon, erityisesti mielenterveyteen, ja sosiaalisen suojelun elimille, myös naisjärjestöille, jotta edesautetaan sukupuolistuneen verkkoväkivallan tehokasta ehkäisemistä ja naisten suojelemista siltä;

⁽²⁷⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/36/EU, annettu 5. huhtikuuta 2011, ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta ja neuvoston puitepäättöksen 2002/629/YOS korvaamisesta (EUVL L 101, 15.4.2011, s. 1).

Tiistai 14. joulukuuta 2021

6. kehottaa komissiota varmistamaan, että puututaan myös verkkoväkivaltaan, seksiteollisuuden osana tapahtuvat väkivallan muodot mukaan lukien; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita lopettamaan pornografiateollisuuden, joka perustuu seksikauppaan, raiskauksiin ja muihin naisten ja lasten pahoinpitelyyn ja hyväksikäytön muotoihin; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita sisällyttämään naisvihan vihapuheen muotoihin ja naisvihamieliset pahoinpitelyt viharikoksiin;
7. korostaa, että järjestelmällistä ja sosiaalista syrjintää, mukaan lukien sukupuoleen, rotuun ja talouteen perustuva syrjintä, toistetaan ja sitä vahvistetaan verkossa; palauttaa mieliin, että nämä syrjinnän muodot ovat päällekkäisiä, mikä aiheuttaa äärimmäisiä seurauksia haavoittuvassa asemassa oleville ihmisille, kuten maahanmuuttajanasille, etnisiin tai uskonnollisiin yhteisöihin kuuluville naisille, toimintarajoitteisille naisille, hlbtq-henkilöille ja teini-ikäisille;
8. panee tyytyväisenä merkille komission sitoumuksen hlbtq-henkilöitä koskevassa tasa-arvostrategiassa 2020–2025 laajentaa SEUT 83 artiklan 1 kohdan mukaista "eurorikosten" luetteloa kattamaan viharikokset ja vihapuheen ja myös silloin, kun ne kohdistuvat hlbtq-henkilöihin;
9. korostaa, että sukupuolistuneen väkivallan perimmäisiin syihin on puututtava kiireellisesti, ja kehottaa komissiota ottamaan tämän lähestymistavan huomioon tulevassa ehdotuksessaan;
10. korostaa, että covid-19-pandemia on lisännyt dramaattisesti lähisuhdeväkivaltaa ja hyväksikäyttöä, jota on kutsuttu varjopandemiaksi ja johon sisältyy fyysinen, psyykinen, seksuaalinen ja taloudellinen väkivalta ja sen verkkoulottuvuus, koska hyvin suuri osa ihmisten sosiaalisesta elämästä on siirtynyt verkkoon ja uhrin ovat joutuneet viettämään enemmän aikaa rikosentekijöiden kanssa samalla kun he ovat yleensä olleet eristyksissä tukiverkostoista; korostaa myös, että covid-19-sulkutoimien aikana monet hlbtq-henkilöt joutuivat häirinnän, hyväksikäytön tai väkivallan kohteeksi, myös perheenjäsenten, laillisten holhoojien tai avopuolisoiden toimesta;
11. korostaa, että "varjopandemia" vaikeutti naisten saamaa tehokasta suojelua, tukipalveluja ja oikeutta ja paljasti tukiresurssien ja -rakenteiden riittämättömyyden, minkä vuoksi monet naiset jäivät ilman riittävää ja oikea-aikaista suojelua; kehottaa jäsenvaltioita lisäämään erityisten turvakotien, auttavien puhelinten ja tukipalvelujen kautta annettavaa apua uhrien suojelemiseksi ja oikeussuojakeinojen saatavuuden parantamiseksi sekä sukupuolistuneesta väkivallasta ilmoittamisen ja syytteenannon helpottamiseksi;
12. ilmaisee huolensa covid-19-pandemian aikana tapahtuneista viharikoksista ja vihapuheesta, jotka liittyvät syrjintään tai väkivaltaan yllyttämiseen ja jotka johtavat haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin kuuluvien ihmisten leimautumiseen;
13. kehottaa komissiota analysoimaan syvällisemmin covid-19-pandemian vaikutuksia sukupuolistuneen verkkoväkivallan kaikkiin muotoihin ja kehottaa jäsenvaltioita ryhtymään tehokkaisiin toimiin kansalaisjärjestöjen ja unionin elinten, toimistojen ja virastojen, kuten perusoikeusviraston ja Europolin⁽²⁸⁾, tuella; kannustaa komissiota kehittämään Euroopan unionin pöytäkirjan sukupuolistuneesta väkivallasta kriisi- ja hätätilanteissa, jotta uhrien suojelupalvelut sisällytetään "keskeisiksi palveluiksi" jäsenvaltioissa;
14. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita laajentamaan vihapuheen määritelmää sisältämään seksistisen vihapuheen;
15. korostaa sukupuolistuneen verkkoväkivallan ylikansallista luonnetta; korostaa, että sukupuolistuneella verkkoväkivallalla on ylikansallisia lisävaikutuksia, kun otetaan huomioon tieto- ja viestintätekniikan käytön rajatylittävä ulottuvuus; korostaa, että rikosentekijät käyttävät verkkoalustoja tai matkapuhelimia, joiden ylläpitäjä tai operaattori on eri maassa kuin sukupuolistuneen verkkoväkivallan uhrin; korostaa, että nopea teknologinen kehitys ja digitalisaatio saattavat synnyttää sukupuolistuneen verkkoväkivallan uusia muotoja, joiden seurauksena rikosentekijöitä ei saateta vastuuseen, mikä vahvistaa rankaisemattomuuden kulttuuria;
16. kehottaa unionin toimielimiä, elimiä, toimistoja ja virastoja sekä jäsenvaltioita ja niiden lainvalvontaviranomaisia tekemään yhteistyötä ja toteuttamaan konkreettisia toimia koordinoitakseen toimiaan, joilla käsitellään sukupuolistunutta verkkoväkivaltaa;

⁽²⁸⁾ <https://www.europol.europa.eu/publications-documents/pandemic-profiteering-how-criminals-exploit-covid-19-crisis>

Tiistai 14. joulukuuta 2021

17. korostaa, että on tärkeää ottaa huomioon sukupuolistuneen verkkoväkivallan ja naisten ja tyttöjen seksuaaliseen hyväksikäyttöön perustuvan ihmiskaupan päällekkäisyys erityisesti covid-19-pandemian yhteydessä; korostaa, että on tärkeää lisätä tietoisuutta sosiaalisessa mediassa verkossa tapahtuvasta ihmiskaupasta, jotta ehkäistään uusien uhrien joutuminen ihmiskauppaverkostoihin; korostaa lisäksi, että kuvien luvattomaan jakamiseen perustuva seksuaalinen hyväksikäyttö on äärimmäinen yksityisyyden loukkaus ja se on myös sukupuolistuneen väkivallan muoto, kuten Irlannissa marraskuussa 2020 todettiin, kun kymmeniä tuhansia seksuaalisesti eksplisiittisiä kuvia naisista ja tytöistä julkistettiin ilman heidän suostumustaan; kannustaa siksi painokkaasti jäsenvaltioita päivittämään kansallista lainsäädäntöään siten, että kuviin perustuva seksuaalinen hyväksikäyttö tai selkeän intiimin materiaalin jakaminen ilman suostumusta sisällytetään seksuaalirikosten luetteloon erikseen tapauksista, joissa on kyse lasten seksuaaliseen hyväksikäyttöön liittyvästä materiaalista;

18. kannustaa jäsenvaltioita hyväksymään ja panemaan täytäntöön asianmukaisesti ja tehokkaasti asianmukaista kansallista lainsäädäntöä, myös rikosoikeutta koskevaa lainsäädäntöä, sekä erityisiä toimintapolitiikkoja tietoisuuden lisäämiseksi ja perustamaan kampanjoita, koulutus- ja opetusohjelmia, myös digitaalisen koulutuksen, digitaalisen lukutaidon ja digitaalisten taitojen alalla, ja jotka olisi kohdistettu myös nuoremmille sukupolville; kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita tässä asiassa;

19. korostaa sukupuolten tasa-arvon merkitystä opetussuunnitelmissa, jotta voidaan puuttua sukupuolistuneen väkivallan perimmäisiin syihin poistamalla sukupuolistereotyyppit ja muuttamalla sosiaalisia ja kulttuurisia asenteita, jotka johtavat haitallisiin sosiaalisiin ja sukupuoleen liittyviin normeihin; korostaa pätevien koulutusalan ammattilaisten, kuten opetushenkilöstön, roolia opiskelijoiden tukemisessa sukupuolistunutta verkkoväkivaltaa koskevissa kysymyksissä ja korostaa, että heihin investoiminen on tärkeää; toteaa, että erityistä huomiota olisi kiinnitettävä poikien ja miesten koulutukseen;

20. kehottaa jäsenvaltioita laatimaan toimintapolitiikkoja ja ohjelmia, joilla tuetaan uhreja ja varmistetaan heille maksettavat korvaukset, ja ryhtymään asianmukaisiin toimiin tällaisiin tekoihin syyllistyneiden rankaisemattomuuden torjumiseksi, myös harkitsemalla tuomioistuimen päätöksiä koskevan kansallisen lainsäädäntönsä tarkistamista ja muuttamista siten, että verkkoväkivalta sisällytetään yhdeksi niistä tavoista, joilla tuomioistuimen päätöstä voidaan rikkoa;

21. kehottaa jäsenvaltioita perustamaan kansallisten yhteispisteiden verkostoja ja käynnistämään aloitteita sääntöjen lähentämisen parantamiseksi ja nykyisten sääntöjen täytäntöönpanon tehostamiseksi, jotta voidaan puuttua sukupuolistuneeseen verkkoväkivaltaan; muistuttaa, että tietoverkkorikollisuutta koskeva Euroopan neuvoston yleissopimus, Euroopan neuvoston yleissopimus lasten suojelemisesta seksuaalista riistoa ja seksuaalista hyväksikäyttöä vastaan ja Istanbulin yleissopimus edellyttävät sellaisen erityisen käyttäytymisen kriminalisointia, johon sisältyy naisiin ja lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa tai johon liittyy väkivaltaa, kuten sukupuolistunutta verkkoväkivaltaa;

22. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tarjoamaan asianmukaista rahoitusta edunvalvontajärjestöille ja uhrien tukijärjestöille; korostaa, että on tärkeää tutkia sukupuolistunutta väkivaltaa ilmiönä; kehottaa lisäksi komissiota ja jäsenvaltioita lisäämään määrärahoja esimerkiksi valistuskampanjoihin ja sukupuolistereotyyppioiden torjuntaan;

23. kehottaa jäsenvaltioita tarjoamaan pakollista, jatkuvaa ja sukupuoliresponsiivista valmiuksien kehittämistä ja koulutusta kaikille asiaankuuluville ammattilaisille, erityisesti oikeus- ja lainvalvontaviranomaisille, sukupuolistuneen verkkoväkivallan torjunnasta kaikissa vaiheissa, varustamaan heidät tiedolla sukupuolistuneesta verkkoväkivallasta ja siitä, miten voidaan paremmin ymmärtää uhreja ja pitää heistä huolta, varsinkin niistä, jotka päättävät tehdä valituksia, jotta vältetään kaikenlainen toissijaiseksi uhriksi joutuminen ja uudelleentraumatisoituminen; korostaa myös tarvetta tarjota sukupuolistuneen verkkoväkivallan tutkintaa ja tällaisesta väkivallasta syytteesenpanoa koskevaa koulutusta;

24. muistuttaa, että on tarpeen tarjota tukipalveluja, puhelinpalveluja, helposti käytettäviä ilmoitusmenettelyjä ja oikeusturvakeinoja, joilla pyritään suojelemaan ja tukemaan sukupuolistuneen verkkoväkivallan uhreja; kehottaa jäsenvaltioita unionin tukemina laatimaan yhdenmukaistetun, käyttäjystävällisen, saatavilla olevan ja säännöllisesti päivitetyn luettelon naisiin kohdistuvan verkkoväkivallan yksittäisissä tapauksissa saatavilla olevista tukipalveluista, puhelinpalveluista ja ilmoitusmenettelyistä, jotka voisivat olla saatavilla yhdellä foorumilla, joka voisi sisältää myös tietoja muihin naisiin kohdistuvan väkivallan muotoihin saatavilla olevasta tuesta; panee merkille, että sukupuolistuneen verkkoväkivallan ongelma on luultavasti paljon vakavampi kuin mitä tämänhetkissä tiedoissa esitetään aliraportoinnin vuoksi ja koska tällaista väkivaltaa on alettu pitää normaalina;

Tiistai 14. joulukuuta 2021

25. korostaa, että tiedotusvälineet ja sosiaalinen media ovat tärkeässä asemassa tietoisuuden lisäämisessä sukupuolistuneen verkkoväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta;

26. kehottaa komissiota edistämään valistus-, tiedotus- ja edunvalvontatoimia, joilla torjutaan sukupuolistunutta verkkoväkivaltaa sen kaikissa muodoissa ja autetaan varmistamaan turvallinen digitaalinen julkinen tila kaikille; katsoo, että unionin laajuisen sukupuolistunutta verkkoväkivaltaa käsittelevän valituskampanjan olisi sisällettävä muun muassa unionin nuorempien kansalaisten kouluttamiseen suunnattua tietoa siitä, miten verkkoväkivallan muotoja tunnistetaan ja miten niistä raportoidaan, sekä tietoa digitaalisista oikeuksista; huomauttaa, että sukupuolistunut verkkoväkivalta kohdistuu erityisesti nuoriin naisiin, ja kehottaa tässä yhteydessä kehittämään myös erityisiä ennaltaehkäiseviä ja tietoisuutta lisääviä aloitteita ⁽²⁹⁾;

27. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita perustamaan luotettavan järjestelmän, jolla kerätään säännöllisesti eriteltyjä, vertailukelpoisia ja olennaisia unionin laajuisia tilastotietoja sukupuolistuneesta väkivallasta, myös verkkoväkivallasta ja sen esiintyvyydestä, dynamiikasta ja seurauksista, sekä kehittämään indikaattoreita edistymisen mittaamiseksi; toistaa, että on tarpeen kerätä kattavia, eriteltyjä ja vertailukelpoisia tietoja, myös tieteellisiä tietoja, jotta voidaan mitata sukupuolistuneen väkivallan laajuutta, löytää ratkaisuja ja mitata edistymistä; kehottaa jäsenvaltioita keräämään olennaisia tietoja ja toimittamaan ne edelleen; suosittelee, että komissio ja jäsenvaltiot hyödyntävät Euroopan tasa-arvoinstituutin, Eurostatin, perusoikeusviraston, Europolin, Eurojustin ja Euroopan unionin kyberturvallisuusviraston valmiuksia ja asiantuntemusta; pitää myönteisenä komission sitoumusta toteuttaa sukupuolistuneesta väkivallasta unionin laajuinen tutkimus, jonka tulokset julkistetaan vuonna 2023;

28. huomauttaa, että sukupuolistuneella verkkoväkivallalla voi olla uhreihin laaja-alaisia vaikutuksia ja koko elämän kestäviä vakavia seurauksia, kuten fysiologiset vaikutukset ja vaikutukset mielenterveyteen, mukaan lukien stressi, keskittymisongelmat, ahdistuneisuus, paniikkikohtaukset, huono itsetunto, masennus, traumaperäinen stressihäiriö, sosiaalinen eristyminen, luottamuksen puute ja hallinnan tunteen puute, pelko, itsensä vahingoittaminen ja itsemurha-ajatukset;

29. toteaa, että sukupuolistunut verkkoväkivalta voi johtaa uhrien maineen vahingoittumiseen, fyysisiin ja lääketieteellisiin ongelmiin, uhrien elämäntilanteen häiriöihin, yksityisyyttä koskevan oikeuden loukkauksiin ja vetäytymiseen verkkoympäristöstä ja muista ympäristöistä; painottaa, että sukupuolistuneella verkkoväkivallalla saattaa olla myös haitallisia taloudellisia vaikutuksia, jotka liittyvät poissaoloon työstä, vaaraan menettää työpaikka, kykyyn etsiä työtä ja elämänlaadun heikentymiseen, ja korostaa, että erät näistä vaikutuksista vahvistavat muita naisten ja hlbtq-henkilöiden kohtaamia syrjinnän muotoja työmarkkinoilla;

30. on huolissaan erityisesti nuorten mielenterveyteen kohdistuvista mahdollisista vaikutuksista, jotka saattavat aiheuttaa paitsi huomattavia ongelmia koulunkäynnissä myös saada nuoret vetäytymään sosiaalisesta ja julkisesta elämästä ja eristäytymään jopa perheistään;

31. korostaa, että sukupuolistunut verkkoväkivalta aiheuttaa kielteisiä henkisiä, sosiaalisia ja taloudellisia seurauksia naisten ja tyttöjen elämään sekä verkossa että verkon ulkopuolella; toteaa, että sukupuolistunut verkkoväkivalta vaikuttaa naisiin ja tyttöihin eri tavoin, koska syrjinnän muodot ovat päällekkäisiä ja koskevat sukupuolen lisäksi muun muassa sukupuolista suuntautumista, ikää, rotua, uskontoa tai vammaisuutta, ja muistuttaa, että moniperusteinen lähestymistapa on ratkaisevan tärkeä näiden erityisten syrjinnän muotojen ymmärtämiseksi;

32. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kiinnittämään erityistä huomiota sukupuolistuneen verkkoväkivallan moniperusteisiin muotoihin, jotka voivat vaikuttaa naisiin ja tyttöihin, jotka kuuluvat haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin, kuten etnisiin vähemmistöihin, vammaisiin ja hlbtq-henkilöihin; muistuttaa, että hlbtq-henkilöiden nimeäminen ”ideologiaksi” leviää verkkoviestinnässä ja verkon ulkopuolisessa viestinnässä ja niin kutsutun ”gender-ideologian” vastaisissa kampanjoissa; painottaa, että feministit ja hlbtq-aktivistit ovat usein loanheittokampanjojen, verkossa esiintyvän vihapuheen ja verkkokiusaamisen kohteina;

33. kehottaa jäsenvaltioita kehittämään erityisiä haavoittuvassa asemassa oleville ryhmille tarkoitettuja maksuttomia ja helposti saatavilla olevia tukipalveluja, jotka tarjoavat akuuttia ja pitkäaikaista tukea, kuten psykologista, lääketieteellistä, oikeudellista, käytännön ja sosioekonomista tukea, sekä ohjelmia, jotka koskevat erityisesti digitaalista koulutusta, lukutaitoa ja osaamista; kehottaa komissiota tukemaan jäsenvaltioita tässä asiassa;

⁽²⁹⁾ Perusoikeusviraston 3. maaliskuuta 2014 julkaisema raportti ”Violence against women: an EU-wide survey”.

Tiistai 14. joulukuuta 2021

34. pitää valitettavana, että sukupuolistunut verkkoväkivalta on yleistymässä ja että se vähentää naisten ja hlbtq-henkilöiden osallistumista julkiseen elämään ja keskusteluun, mikä puolestaan heikentää unionin demokratiaa ja sen periaatteita ja estää naisia ja hlbtq-henkilöitä nauttimasta täysimääräisesti perusoikeuksistaan ja -vapauksistaan, erityisesti sanavapaudesta; pitää myös valitettavana, että sukupuolistunut verkkoväkivalta johtaa myös sensuuriin; pitää valitettavana, että tällaiset "hiljentämistoimenpiteet" on kohdistettu erityisesti naisaktivisteihin, mukaan lukien feministinaiset ja -tytöt, hlbtq+-aktivistit, taiteilijat, miesvaltaisilla aloilla toimivat naiset, toimittajat, poliitikot, ihmisoikeuksien puolustajat ja bloggaajat, ja että tarkoituksena on saada naiset luopumaan osallistumisesta julkiseen elämään, kuten politiikkaan, ja päätöksentekoon; pitää huolestuttavana, että sukupuolistuneen verkkoväkivallan aiheuttama lamaannuttava vaikutus leviää usein verkon ulkopuoliseen todellisuuteen ja että julkiseen keskusteluun osallistuviin naisiin kohdistuvan verkkoväkivallan normalisointi edistää aktiivisesti näiden rikosten aliraportointia ja rajoittaa erityisesti nuorten naisten osallistumista;

35. muistuttaa naisvihan, sukupuoli-identiteetin vastaisten ja feminismiin vastaisten liikkeiden lisääntymisestä ja niiden hyökkäyksistä naisten oikeuksia vastaan;

36. muistuttaa, että sukupuolinormit ja -stereotyyppit ovat sukupuolistuneen syrjinnän ytimessä; korostaa vaikutuksia, joita sukupuolistereotyyppien esittämisellä tiedotusvälineissä ja mainonnassa on sukupuolten tasa-arvoon; kehottaa tiedotusvälineitä ja yrityksiä vahvistamaan itsesääntelymekanismeja ja käytännösääntöjä seksistisen mainonnan ja mediasisällön, kuten seksististen kuvien ja kielen, seksististen käytäntöjen ja sukupuolistereotyyppien, tuomitsemiseksi ja torjumiseksi;

37. panee merkille, että useimmat sukupuolistuneeseen väkivaltaan syylistyivät ovat miehiä; korostaa, että varhaiskasvatuksella on oleellisen tärkeä rooli miesten ja naisten sekä poikien ja tyttöjen tasa-arvoisen aseman edistämiseksi ja käsittelemiseksi sekä sellaisten vääristymien ja sukupuolistereotyyppien poistamisessa, jotka johtavat haitallisiin sosiaalisiin sukupuolinormeihin; pitää huolestuttavana myös sitä, että miesten naisiin kohdistama väkivalta alkaa usein poikien väkivaltana tyttöjä kohtaan; muistuttaa, että kouluissa käytetty kieli, koulujen opetussuunnitelmat ja käytetyt kirjat voivat vahvistaa sukupuolistereotyyppiä; pitää tärkeänä opettaa digitaalisia taitoja, kuten verkkohygieniaa ja netiketä sekä teknologian kunnioittavaa käyttöä miehille ja pojille ja käyttäytymistä naisia ja tyttöjä kohtaan verkossa; pitää tärkeänä varmistaa naisten sananvapaus ja mielekäs osallistuminen julkiseen keskusteluun; kehottaa sen yhteydessä jäsenvaltioita kehittämään strategioita sukupuolistereotyyppien torjumiseksi koulutuksessa pedagogisen koulutuksen avulla ja tarkastelemaan uudelleen opetussuunnitelmia, materiaaleja ja pedagogisia käytäntöjä;

38. korostaa, että naisten, tyttöjen ja hlbtq-henkilöiden pääsyyllä tieto- ja viestintätekniikan alalle ja digitaalialalle on monia esteitä; pitää valitettavana, että sukupuolten välinen kuilu vallitsee kaikilla digitaalitekniikan aloilla, myös tekoälyn kaltaisissa uusissa teknologioissa, ja on erityisen huolestunut sukupuolten välisestä kuilusta teknologisen innovoinnin ja tutkimuksen alalla; korostaa, että yksi tekoälyn kriittisimmistä heikkouksista liittyy tietäntyyppiin ennakkoluuloihin, kuten sukupuoleen, ikään, vammaisuuteen, uskuntoon, rotuun tai etniseen alkuperään, sosiaaliseen taustaan tai sukupuoliseen suuntautumiseen; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tehostamaan toimia tällaisten vinoumien käsittelemiseksi erityisesti puuttamalla alan sukupuolten väliseen kuiluun ja varmistamalla perusoikeuksien täysimääräisen suojelun;

39. kannustaa jäsenvaltioita edistämään naisten osallistumista tieto- ja viestintätekniikan alalle ja edistämään naisten uria tällä alalla tarjoamalla riittäviä kannustimia kansallisissa, alueellisissa ja paikallisissa toimintasuunnitelmissa tai tasa-arvopolitiikoissa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kuromaankin umpeen sukupuolten välinen kuilu tieto- ja viestintätekniikan ja luonnontieteiden, teknologian, insinööritieteiden ja matematiikan (STEM-tieteet) aloilla koulutuksen, valistuskampanjoiden, ammatillisen koulutuksen ja asianmukaisen rahoituksen avulla, edistämällä naisten edustusta näillä aloilla erityisesti päätöksentekotehtävissä, parantamalla työn ja vapaa-ajan tasapainoa, edistämällä tasavertaisia mahdollisuuksia sekä turvallisia ja suotuisia työympäristöjä, mukaan lukien seksuaalista häirintää ja kiusaamista koskeva nollatoleranssipolitiikka;

40. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan direktiivin 2011/93/EU asianmukaisen soveltamisen, jotta lisätään tietoisuutta ja vähennetään riskiä, että lapset joutuvat verkossa tapahtuvan seksuaalisen hyväksikäytön uhreiksi;

41. suhtautuu myönteisesti komission äskettäisessä uhrien oikeuksia koskevassa strategiassaan antamaan ilmoitukseen käynnistää unionin verkosto sukupuolistuneen väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemiseksi ja ryhtyä toimiin sukupuolistuneen verkkorikollisuuden uhrien turvallisuuden suojelemiseksi helpottamalla internetalustojen ja muiden sidosryhmien välisen yhteistyökehyksen kehittämistä;

Tiistai 14. joulukuuta 2021

42. panee merkille komission naisten ja miesten yhtäläisiä mahdollisuuksia käsittelevän neuvoa-antavan komitean pyynnön naisiin kohdistuvan verkkoväkivallan torjumista koskevasta unionin lainsäädännöstä;
43. korostaa, että sukupuolistuneen verkkoväkivallan uhreja on suojeltava ja tuettava ja lisättävä heidän vaikutusmahdollisuuksiaan sekä varmistettava heille vahingonkorvaukset ja annettava yhdenvertainen oikeussuojan saatavuus sekä erityisesti tarjottava välttämätöntä psykologista ja oikeudellista neuvontaa, joka on kaikkien sukupuolistuneen verkkoväkivallan uhrien saatavilla;
44. kehottaa jäsenvaltioita yhteistyössä kansalaisjärjestöjen kanssa varmistamaan oikeusalan ammattilaisten ja muiden ammattilaisten, myös sosiaalialan henkilöstön, lainvalvontaviranomaisten, oikeusviranomaisten ja opetushenkilöstön korkealaatuisen koulutuksen, jossa noudatetaan sukupuolinäkökohdat huomioon ottavaa lähestymistapaa;
45. muistuttaa, että tässä yhteydessä on tärkeää antaa riippumattomille kansalaisyhteiskunnan organisaatioille taloudellisia ja inhimillisiä resursseja, jotta ne voivat tarjota tukipalveluja, kuten oikeudellista neuvontaa ja psykologista tukea ja neuvontaa;
46. kehottaa jäsenvaltioita asettamaan tukipalvelut, myös oikeudellisen ja psykologisen neuvonnan, kaikkien uhrien saataville, laatimaan selkeän ohjeistuksen sukupuolistuneen verkkoväkivallan uhrien auttamiseksi sekä lisävahingon ja uudelleen uhriksi joutumisen estämiseksi ja varmistamaan, että uhrien oikeussuoja toteutuu välittömästi; korostaa tässä yhteydessä tarvetta lisätä uhrien tietoisuutta saatavilla olevista tukipalveluista; kehottaa lisäksi jäsenvaltioita kehittämään ja levittämään saatavilla olevaa tietoa sukupuolistuneen verkkoväkivallan uhrien saatavilla olevista oikeudellisista keinoista ja tukipalveluista sekä luomaan valitusmekanismeja, jotka ovat helposti ja välittömästi uhrien saatavilla, myös digitaalisesti;
47. on huolissaan teknologian markkinoinnista hyväksikäytön helpottajana ja erityisesti stalkerware-ohjelmistojen markkinoinnista; hylkää ajatuksen siitä, että stalkerware-ohjelmistoja voidaan pitää vanhempien käytönvalvontasovelluksina;
48. korostaa, että verkkoalustoilla on oltava tärkeä rooli sukupuolistuneeseen verkkoväkivaltaan puuttumisessa ja sen torjumisessa; korostaa, että jäsenvaltioiden on tarpeen tehdä yhteistyötä verkkoalustojen kanssa sellaisten toimenpiteiden toteuttamiseksi, joilla varmistetaan oikea-aikaiset ja saatavilla olevat ilmoitusmekanismit verkkoväkivallan torjumisessa ja varmistetaan turvallinen verkkoturvallisuus, naisten yksityisyyden suoja verkossa ja asianmukaiset oikeussuojakeinot;
49. kehottaa lainvalvontaviranomaisten, teknologiayritysten ja palveluntarjoajien väliseen tehokkaaseen yhteistyöhön, jossa olisi täysimääräisesti kunnioitettava perusoikeuksia ja -vapauksia sekä noudatettava tietosuojasääntöjä, jotta voidaan varmistaa, että uhrien oikeudet toteutuvat ja että heitä suojellaan;
50. suhtautuu tässä yhteydessä myönteisesti komission ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista (digipalvelusäädös) sekä direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta, jolla pyritään luomaan turvallinen digitaalinen tila, jossa noudatetaan asiaankuuluvia unionin säädöksiä ja jolla suojellaan perusoikeuksia ja -vapauksia;
51. kehottaa neuvostoa saattamaan unionin osalta kiireellisesti päätökseen Istanbulin yleissopimuksen ratifiointin laaja-alaisen ja rajoituksettoman liittymisen pohjalta sekä kehottamaan kaikkia jäsenvaltioita ratifioimaan sen ja panemaan sen nopeasti ja asianmukaisesti täytäntöön ja valvomaan sen noudattamista; pitää valitettavana, että tähän mennessä vain 21 jäsenvaltiota on ratifioinut sen, ja kehottaa Bulgariaa, Tšekin tasavaltaa, Unkaria, Latviaa, Liettuaa ja Slovakiaa ratifioimaan yleissopimuksen;
52. korostaa, että Istanbulin yleissopimus on kattavin kansainvälinen sopimus, jolla puututaan sukupuolistuneen väkivallan perimmäisiin syihin sen kaikissa muodoissa ja turvataan sukupuolistunutta väkivaltaa sekä verkossa että verkon ulkopuolella koskeva lainsäädäntötyö, ja kehottaa pitämään yleissopimusta vähimmäisstandardina; tuomitsee jyrkästi kaikki yritykset heikentää Istanbulin yleissopimuksen mainetta ja kumota edistys, jota on saavutettu sukupuolistuneen väkivallan torjunnassa; korostaa, että on tärkeää panna yleissopimus tosiasiallisesti täytäntöön kaikkialla unionissa, ja muistuttaa, että unionin uskottavuus heikkenee, jos yleissopimuksen ratifiointia ei saada päätökseen; korostaa, että tämä kehoitus ei heikennä kehoitusta hyväksyä sukupuolistuneen väkivallan torjumista koskeva unionin säädös vaan se pikemminkin täydentää sitä; muistuttaa, että uusien lainsäädäntötoimien olisi joka tapauksessa oltava johdonmukaisia Istanbulin yleissopimuksessa vahvistettujen oikeuksien ja velvollisuuksien kanssa ja niiden olisi täydennettävä sen ratifiointia; kehottaa siksi jäsenvaltioita ja unionia hyväksymään lisätoimenpiteitä, myös sitovia lainsäädäntötoimia, näiden väkivallan muotojen torjumiseksi kaikenlaisen sukupuolistuneen väkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan uuden direktiivin puitteissa;

Tiistai 14. joulukuuta 2021

53. vahvistaa aiemmin esiin tuomansa sitoutumisen sukupuolistuneen väkivallan torjuntaan ja toistaa, että olisi laadittava kattava direktiivi, joka kattaa kaikki sukupuolistuneen väkivallan muodot ja johon kuuluvat myös naisten seksuaali- ja lisääntymiserveyden ja -oikeuksien loukkaukset, verkkoväkivalta ja seksuaalinen riisto ja hyväksikäyttö sekä ehkäisemistä ja tutkintaa koskevat velvoitteet, sekä velvoite asettaa rikoksenteelijät syytteeseen, suojella uhreja ja todistajia sekä kerätä tilastotietoja; katsoo, että tämä on paras tapa lopettaa sukupuolistunut väkivalta;

54. kehottaa komissiota käyttämään tulevaa direktiiviä sukupuolistuneen verkkoväkivallan kriminalisoimiseen, mikä voi olla virstanpylväs nykyisten ja tulevien säädösten yhdenmukaistamisessa;

55. kehottaa neuvostoa ottamaan käyttöön siirtymälausekkeen tekemällä päätöksen, jossa sukupuolistunut väkivalta todetaan erityisen vakavan rikollisuuden alaksi, joka on rajatylittävää, SEUT 83 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti;

56. pyytää komissiota esittämään ilman aiheetonta viivytystä ja osana sen tulevaa lainsäädäntöehdotusta SEUT 83 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan perusteella ehdotuksen säädökseksi, jolla vahvistetaan toimenpiteitä sukupuolistuneen verkkoväkivallan torjumiseksi liitteessä esitettyjen suositusten mukaisesti; toteaa, että ehdotus ei saisi heikentää pyrkimyksiä tunnustaa sukupuolistunut väkivalta uudeksi erityisen vakavan rikollisuuden alaksi, joka on rajatylittävää, SEUT 83 artiklan 1 kohdan kolmannen alakohdan tai sukupuolistunutta väkivaltaa koskevan johdetun oikeuden mukaisesti ja kuten parlamentti on aiemmin pyytänyt;

57. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman sekä liitteenä olevat yksityiskohtaiset suositukset komissiolle ja neuvostolle.

Tiistai 14. joulukuuta 2021

PÄÄTÖSLAUSELMAN LIITE

PYYDETYN EHDOTUKSEN SISÄLTÖÄ KOSKEVAT SUOSITUKSET KOMISSIOLLE – SUKUPUOLISTUNEEN VÄKIVALLAN TORJUMINEN: VERKKOVÄKIVALTA**Suositus 1 (lainsäädäntöehdotuksen tavoitteet)**

Tavoitteena on antaa yhdenmukaistettu poliittinen vastaus ja sisällyttää tulevaan direktiiviin sukupuolistuneen väkivallan kaikkien muotojen torjumisesta sukupuolistuneen verkkoväkivallan määrittelyä ja siihen liittyviä seuraamuksia koskevat vähimmäissäännöt sekä vahvistaa toimenpiteet, joilla edistetään ja tuetaan jäsenvaltioiden toimia kyseisen rikollisuuden ehkäisemisen alalla, ja toimenpiteet, joilla suojellaan ja tuetaan uhreja ja varmistetaan korvausten maksaminen uhreille.

Lisäksi hlbtq-henkilöiden tasa-arvoa koskevan strategian 2020–2025 mukaisesti sisällytetään tulevaan ehdotukseen hlbtq-henkilöihin kohdistuvien viharikosten ja vihapuheen määritelmä.

Tämä ehdotus ei saisi heikentää pyrkimyksiä tunnistaa kaikki sukupuoleen perustuvan väkivallan muodot uudeksi erityisen vakavan rikollisuuden alaksi.

Suositus 2 (soveltamisala ja määritelmät)

Sukupuolistuneen verkkoväkivallan määritelmässä olisi otettava huomioon ilmiön laajuus, yleisyys, sukupuolistunut ja moniperusteinen luonne ja korostettava, että sukupuolistunut verkkoväkivalta on osa sukupuolistuneen väkivallan jatkumoa.

Ehdotukseen olisi sisällyttävä määritelmä, joka perustuu olemassa olevissa sopimuksissa, kuten Euroopan neuvoston verkkorikollisuutta käsittelevässä yleissopimuksessa ja Istanbulin yleissopimuksessa, esitettyihin määritelmiin, ja määritelmiin, joita ovat kehittäneet tietoverkkorikollisuutta koskevan yleissopimuksen sopimuspuolten komitea, komission miesten ja naisten yhtäläisiä mahdollisuuksia käsittelevä neuvoa-antava komitea ja Yhdistyneiden kansakuntien naisiin kohdistuvaa väkivaltaa, sen syitä ja seurauksia tutkiva erityisraporttija. Ehdotukseen olisi sisällytettävä myös määritelmät, joita on tehty verkkorikollisuuden tai lapsiin kohdistuvan verkkorikollisuuden tai naisiin kohdistuvan väkivallan käsittelyn yhteydessä.

Olemassa oleviin välineisiin perustuva määritelmä voisi olla seuraava: ”Sukupuolistuneella verkkoväkivallalla tarkoitetaan kaikenlaista osittain tai kokonaan tieto- ja viestintäteknikkaa, kuten matka- ja älypuhelimia, internetiä, sosiaalisen median alustoja tai sähköpostia käyttäen tai niiden avulla toteutettua sukupuolistunutta väkivaltaa tai törkeää väkivaltaa, jota kohdistetaan naiseen siksi, että hän on nainen, tai joka vaikuttaa suhteettomasti naisiin tai joka kohdistuu hlbtq-henkilöihin heidän sukupuoli-identiteettinsä, sukupuolen ilmaisunsa tai sukupuolitettujen piirteidensä vuoksi ja joka aiheuttaa tai voi aiheuttaa naisille ruumiillista, seksuaalista, henkistä tai taloudellista haittaa, mukaan lukien tällaisilla teoilla uhkaaminen, pakottaminen tai mielivaltainen vapaudenriisto joko julkisessa tai yksityiselämässä”.

— mitkä rikokset?

SEUT 83 artiklan 1 kohtaan sisällytetty termi ”tietokonerikollisuus” voi kattaa myös sähköisiin viestintäverkkoihin tai tietojärjestelmiin kohdistuvat tai niitä käyttämällä tehdyt rikokset, ja vakavat sukupuolistuneen verkkoväkivallan muodot, jotka ovat rajatylittäviä, voivat kuulua SEUT 83 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun ”tietokonerikollisuuden” soveltamisalaan.

Tämän lisäksi SEUT 83 artiklan 1 kohdan perusteella voitaisiin ottaa käyttöön toimenpiteitä, joilla pyritään ehkäisemään sukupuolistunutta verkkoväkivaltaa ja auttamaan uhreja, koska ne täydentävät lainsäädäntöehdotuksen päätavoitetta.

Lainsäädäntöehdotuksen soveltamisalan olisi katettava kaikenlainen osittain tai kokonaan tieto- ja viestintäteknikkaa, kuten matka- ja älypuhelimia, internetiä, sosiaalisen median alustoja tai sähköpostia käyttäen tai niiden avulla toteutettu sukupuolistunut väkivalta tai törkeä väkivalta, joka kohdistetaan naiseen siksi, että hän on nainen, tai joka vaikuttaa suhteettomasti naisiin tai hlbtq-henkilöihin sukupuoli-identiteetin, sukupuolen ilmaisun tai sukupuolitettujen piirteiden vuoksi.

Tiistai 14. joulukuuta 2021

Vaikka sukupuolistuneen verkkoväkivallan eri muodoista ei ole mahdollista esittää kattavaa typologiaa, koska se kehittyy jatkuvasti ja uusia muotoja syntyy, seuraavat tyypit olisi mainittava ja määriteltävä:

- **verkossa tapahtuva häirintä**, mukaan lukien verkkokiusaaminen, verkossa tapahtuva seksuaalinen häirintä, seksuaalisesti eksplisiittisen materiaalin ei-toivottu vastaanottaminen, kiusaaminen, dead naming
- **verkkovainoaminen**
- **tieto- ja viestintäteknikkaan liittyvät yksityisyyden loukkaukset**, mukaan lukien yksityisten tietojen tai kuvien käyttö, tallentaminen, jakaminen, luominen ja manipulointi, mukaan lukien erityisesti kuvaperusteinen seksuaalinen hyväksikäyttö, yksityisten seksuaalisten kuvien luvaton luominen tai jakaminen, doksaus ja identiteettivarkaus
- **raiskauksia tai muuta seksuaalista väkivaltaa esittävien kuvien tallentaminen ja jakaminen**
- **etävalvonta tai -tarkkailu**, myös mobiililaitteiden vakoilusovellusten avulla
- **uhkaukset**, mukaan lukien suorat uhkaukset sekä väkivallalla uhkailu ja kehoitus väkivaltaan, esimerkiksi raiskauksella uhkaaminen, kiskonta, seksuaalinen kiristäminen, uhriin, heidän lapsiinsa tai sukulaisiinsa tai muihin sellaisiin henkilöihin kohdistettu kiristäminen, jotka tukevat uhria ja joihin asia vaikuttaa epäsuorasti
- **seksistinen vihapuhe**, mukaan lukien sukupuoli-identiteetin, sukupuolen ilmaisun tai sukupuolitettujen piirteiden perusteella naiseen tai hltiq-ihmisiin kohdistuvaan väkivaltaan tai vihaan yllyttävän sisällön julkaiseminen ja jakaminen
- **itsetuhoiseen väkivaltaan** kuten itsemurhaan tai anoreksiaan **kannustaminen** ja psyykkisesti vahingoittava käytös
- **tietokonevahingot** tiedostoille, ohjelmille ja laitteille, hyökkäykset verkkosivustoille ja muille digitaalisille viestintäkanaville
- **luvaton käyttö** (matkaviestintä, sähköpostit, pikaviestit tai sosiaalisen median tilit)
- **yhteydenottoikieltojen rikkomiset**, kun ne on asetettu tuomioistuimen päätöksellä
- **ihmiskauppa, jossa käytetään teknisiä keinoja**, mukaan luettuna naisten ja tyttöjen seksuaalinen hyväksikäyttö.
- **mitkä uhrit?**

Ehdotuksen henkilöllisen soveltamisalan olisi katettava kaikki sukupuolistuneen verkkoväkivallan uhrit siten, että tunnustetaan erityisesti moniperusteisen syrjinnän muodot ja julkiseen elämään osallistuvat uhrit, joihin kuuluvat:

- naiset ja tytöt kaikessa moninaisuudessaan ja
- hltiq-henkilöt perustuen heidän sukupuoli-identiteettiinsä, sukupuolen ilmaisuunsa tai sukupuolitettuihin piirteisiinsä.

Suositus 3 (ehkäisevät toimet)

Jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön sukupuolistunutta verkkoväkivaltaa ehkäiseviä toimenpiteitä. Kaikilla sellaisilla toimenpiteillä olisi estettävä sukupuolistuneen verkkoväkivallan uhrien uudelleen traumatisoituminen ja leimaaminen, niiden olisi oltava uhrikeskeisiä ja niissä olisi noudatettava moniperusteista lähestymistapaa. Näiden toimenpiteiden olisi käsitettävä seuraavat toimet:

- tiedotus- ja valistusohjelmat, mukaan lukien pojille ja miehille suunnatut ohjelmat, sekä kampanjat, joissa ovat mukana kaikki asiaankuuluvat toimijat ja sidosryhmät ja joilla puututaan sukupuolistuneen verkkoväkivallan perimmäisiin syihin sukupuolistuneen väkivallan yleisissä puitteissa, jotta voidaan muuttaa sosiaalisia ja kulttuurisia asenteita ja poistaa sukupuolinormeja ja -stereotyyppioita samalla kun edistetään perusoikeuksien kunnioittamista verkkotilassa, erityisesti sosiaalisen median alustoilla, ja lisätään internetin turvallista käyttöä koskevaa lukutaitoa;

Tiistai 14. joulukuuta 2021

- sukupuolistunutta verkkoväkivaltaa koskeva tutkimus (mukaan luettuina syitä, esiintymistä ja vaikutuksia koskevat näkökohdat); uhrit, tekijät, ilmentymät, kanavat ja tukipalvelujen tarve; tällaiseen tutkimukseen olisi sisällyttävä sukupuolistuneen verkkoväkivallan rikostilastojen tutkiminen ja mukauttaminen lainsäädännöllisten ja muiden kuin lainsäädännöllisten tarpeiden tunnistamiseksi; tutkimusta olisi tuettava keräämällä eriteltyjä, moniperusteisia ja kattavia tilastotietoja;
- yleinen digitaalikasvatus, digilukutaito ja digitaaliset taidot, kuten verkkohygienia ja netiketti, myös koulujen opetussuunnitelmissa, jotta voidaan lisätä ymmärrystä digitaalteknologioista, erityisesti sosiaalisen median väärinkäytön ehkäisemiseksi, ja lisätä käyttäjien vaikutusmahdollisuuksia, parantaa digitaalista osallisuutta, varmistaa perusoikeuksien kunnioittaminen, poistaa mahdollinen sukupuolten epätasa-arvo ja vääristymät teknologian saatavuudessa ja varmistaa sukupuolten moninaisuus teknologia-alalla erityisesti kehitettäessä uusia teknologioita, mukaan lukien opettajien koulutus;
- naisten koulutukseen ja korkeakouluihin pääsyn helpottaminen digitaalteknologian aloilla sukupuolten välisen – myös digitaalisen – kuilun poistamiseksi, ja sukupuolten moninaisuuden varmistaminen teknologia-aloilla, kuten tieto- ja viestintäteknologiassa ja STEM-aloilla, erityisesti kehitettäessä uusia teknologioita, mukaan lukien tekoäly, varsinkin päätöksentekotehtävissä;
- parhaiden toimintatapojen edistäminen ja jakaminen oikeuspuolteen saatavuudessa, tuomitsemisessa ja oikeus-suojakeinoissa niin, että otetaan huomioon sukupuolinäkökulma;
- sellaisten integroitujen ja kattavien koulutus- ja hoito-ohjelmien kehittäminen, joilla pyritään estämään rikoksentekejiä tekemästä uudelleen rikoksia ja siirtämään käyttäytymistä ja asenteita pois väkivallasta yhteistyössä asiaankuuluvien laitosten ja kansalaisjärjestöjen kanssa, ottaen huomioon yhteisöperusteiset käytännöt ja muuttavat oikeustoimet, jotka ovat ratkaisevan tärkeitä vahinkojen kierteen pysäyttämiseksi;
- jäsenvaltioiden välisen yhteistyön kehittäminen tietojen, asiantuntemuksen ja parhaiden käytäntöjen vaihtamiseksi erityisesti eurooppalaisen rikosentorjuntaverkoston kautta, koordinoimalla Europolin Euroopan kyberrikosentorjuntakeskuksen sekä muiden asiaan liittyvien, elinten, toimistojen ja virastojen, kuten Eurojustin, kanssa perusoikeuksia kunnioittaen;
- varmistaminen niiden verkkoalustojen osalta, joita käytetään ensisijaisesti käyttäjien tuottaman pornografisen sisällön levittämiseen, että alustat toteuttavat tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että sisällön levittäjät ovat todentaneet itsensä kaksinkertaisen sähköposti- ja matkapuhelinrekisteröinnin avulla;
- sukupuolistuneen väkivallan ehkäisemiseksi toimivien kansalaisyhteiskunnan järjestöjen tunnustaminen, niiden tukeminen ja niille tietojen antaminen, myös varmistamalla, että ne saavat taloudellista tukea;
- ammatinharjoittajille ja eri alojen ammattilaisille suunnatun kohdennetun ja jatkuvan koulutuksen edistäminen, sosiaalipalvelujen henkilöstö, lainvalvontaviranomaiset, oikeusviranomaiset ja muut asiaankuuluvat toimijat mukaan luettuina, sen varmistamiseksi, että sukupuolistuneen verkkoväkivallan syyt ja vaikutukset ymmärretään ja uhreja kohdellaan asianmukaisesti, ja sen varmistaminen, että kaikkien ammatinharjoittajien koulutuksessa noudatetaan sukupuolinäkökohdat huomioon ottavaa lähestymistapaa;
- sen tarkasteleminen, että säännellään seurantasovellusten ohjelmistokehitystä ja kyseisten sovellusten mahdollista väärinkäyttöä tai hyväksikäyttöä ja riittävien takeiden tarjoaminen sille, että perusoikeuksia suojellaan ja varmistetaan sovellettavan tietosuojalainsäädännön noudattaminen; komission asettama kielto sellaisten seurantaohjelmistojen kaupanpitämiselle, joilla voidaan seurata käyttäjää ilman tämän lupaa ja ilman selvää ilmoitusta ohjelmiston toiminnasta;
- verkkoalustojen käytännesääntöjen tarkasteleminen ottaen huomioon niiden mahdolliset vaikutukset tai rooli sukupuolistuneen verkkoväkivallan kontekstissa ja sen varmistaminen, että kansalaisyhteiskunnan järjestöt voivat osallistua verkossa esiintyvän laittoman vihapuheen torjumista koskevien käytännesääntöjen arvointiin ja tarkistamiseen; sellaisten toimenpiteiden hyväksyminen, joilla tietotekniikkayritykset veloitetaan parantamaan niiden antamaa palautetta käyttäjille ilmoitusten avulla siten, että käyttäjät voivat reagoida nopeasti ja tehokkaasti laittomiksi ilmoitettuun sisältöön;
- sukupuolistuneen väkivallan digitaalisen ulottuvuuden tunnustamisen varmistaminen kansallisissa strategioissa, ohjelmissa ja toimintasuunnitelmissa osana kokonaisvaltaista vastausta kaikkiin sukupuolistuneen väkivallan muotoihin;

Tiistai 14. joulukuuta 2021

- jäsenvaltioiden, internetin välittäjien ja asiaa käsittelevien kansalaisjärjestöjen välisen yhteistyön edistäminen esimerkiksi vertaisoppimistapahtumien ja julkisten konferenssien avulla;
- monialainen ja sidosryhmien välinen yhteistyö, myös teknologiayritysten, säilytyspalvelun tarjoajien ja toimivaltaisten viranomaisten kanssa, parhaista käytännöistä sukupuolistuneen väkivallan torjumiseksi perusoikeuksien mukaisesti.

Suositus 4 (uhrien suojeleminen ja heille maksettavat korvaukset)

Komission ja jäsenvaltioiden olisi toteutettava seuraavat toimet, joiden kaikkien olisi oltava uhrikeskeisiä ja moniperusteisia:

- edistetään pakollista ja jatkuvaa erityiskoulutusta sukupuolistuneen verkkoväkivallan uhrien kanssa tekemisissä oleville oikeusalan ammattilaisille ja ammattihenkilöille, kuten lainvalvontaviranomaisille, sosiaali-, lastenhoito- ja terveydenhuoltohenkilöstölle, rikosoikeusalan toimijoille sekä oikeuslaitoksen jäsenille; oikeusalan ohjelman sekä kansalaisten, tasa-arvon, perusoikeuksien ja arvojen ohjelman puitteissa sekä yhdessä Euroopan unionin lainvalvontakoulutusviraston (CEPOL) ja Euroopan juridisen koulutusverkoston kanssa voitaisiin toteuttaa unionin laajuisia koulutusohjelmia; erityistä huomiota olisi kiinnitettävä toissijaiseen uhriksi joutumiseen ja sen välttämiseen, sukupuolistuneen väkivallan kaksoisulottuvuuteen (verkossa / verkon ulkopuolella) ja moniperusteiseen syrjintään sekä erityistarpeisille uhreille annettavan avun antamiseen;
- sen varmistaminen, että kaikessa oikeusalan ammattilaisten koulutuksessa noudatetaan sukupuolinäkökohdat huomioon ottavaa lähestymistapaa ja että ohjelmaan sisältyy toimia, joilla varmistetaan, että uhri ei joudu uudestaan uhriksi rikosoikeudellisten menettelyjen aikana (uudelleen uhriksi joutuminen ja leimaaminen);
- niiden verkkoalustojen osalta, joita käytetään ensisijaisesti käyttäjien tuottaman pornografisen sisällön levittämiseen, on varmistettava, että alustat toteuttavat tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet, joilla taataan pätevän ilmoitusmenettelyn saatavuus siten, että henkilöt voivat ilmoittaa alustalle, että kuva-aineistoa, joka kuvaa heitä, levitetään ilman heidän suostumustaan, ja että alustalle toimitetaan alustava näyttö heidän fyysisestä identiteetistään ja että tämän menettelyn kautta ilmoitettu sisältö poistetaan 48 tunnin sisällä;
- varmistaminen niiden verkkoalustojen osalta, joita käytetään ensisijaisesti käyttäjien tuottaman pornografisen sisällön levittämiseen, että alustat toteuttavat tarvittavat tekniset ja organisatoriset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että sisältöä moderoidaan ammattimaisesti ja ihmisvoimin, jos sisältö on suurella todennäköisyydellä laiton, kuten sisältö, joka vaikuttaa olevan voyerististä tai kuvaavan raiskaustilannetta;
- kansallisten yhteyspisteiden perustaminen sosiaalipalveluihin ja lainvalvontavirastoihin, joissa on sukupuolistuneesta verkkoväkivallasta koulutusta saanutta henkilöstöä, jolle uhrit voivat ilmoittaa sukupuolistuneesta verkkoväkivallasta turvallisessa ympäristössä, yhteyspisteitä olisi koordinoitava verkoston kautta; näillä toimilla voitaisiin puuttua aliraportointiin, uudelleen uhriksi joutumiseen ja luoda turvallisempi ympäristö sukupuolistuneen verkkoväkivallan uhreille;
- mahdollistetaan tiedonsaanti uhreille yksinkertaisella ja helposti ymmärrettävällä kielellä, jota uhri ymmärtää, erityisesti oikeusavusta ja oikeustoimista sekä tukipalveluista, ja kehitetään verkkoväkivallan uhreille tarkoitettuja erityispalveluja (neuvontapuhelimet, turvakodit ja oikeudellinen ja psykologinen apu); helpotetaan uhrien ilmoittamista, jotta he voivat saada suojelumääräyksiä, ja kehitetään oikeussuojamekanismeja asianmukaisine korvaustoimenpiteineen;
- varustetaan kansalliset neuvontapuhelimet tarvittavilla resursseilla ja asiantuntemuksella, jotta voidaan vastata sukupuolistuneen väkivallan digitaaliseen ulottuvuuteen;
- perustetaan unionin laajuinen puhelinpalvelu uhrien yhteyspisteeksi ja varmistetaan, että uhrit voivat käyttää sitä helposti ja maksutta; kehitetään tukipalvelujen hakemisto, mukaan lukien yksittäisissä verkkoväkivaltatapauksissa käytettävissä olevat neuvonta- ja ilmoitusmekanismit;

Tiistai 14. joulukuuta 2021

- varmistetaan, että sukupuolistuneen verkkoväkivallan uhrit saavat jäsenvaltioissa käyttöönsä erikoistuneita tukipalveluja ja oikeussuojaa, oikeussuojakeinoja ja turvallisia ja helppopääsyisiä ilmoitusmenettelyjä ja mekanismeja, jotka eivät riipu valituksen jättämisestä; poistetaan kaikki esteet, joita uhrit, jotka päättävät jättää valituksen, voivat kohdata, ja luodaan valitusmekanismeja, jotka ovat helposti ja välittömästi uhrien saatavilla, myös digitaalisesti;
- kehitetään yhteistyömekanismeja jäsenvaltioiden, internetin välittäjien ja asian parissa työskentelevien kansalaisjärjestöjen välille, sekä asiaankuuluvien toimijoiden, kuten oikeuslaitoksen, syyttäjien, lainvalvontaviranomaisten, paikallis- ja alueviranomaisten ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen, välille;
- tuetaan kansalaisyhteiskunnan järjestöjä, erityisesti uhreille palveluja tarjoavia järjestöjä, tarjoamalla myös rahoitustukea;
- edistetään uhreja tukevien ja rikoksentekejiä tunnistavien teknologisten ratkaisujen eettistä kehittämistä ja käyttöä varmistaen samalla, että perusoikeuksia kunnioitetaan täysimääräisesti.

Komission olisi kehitettävä lainvalvontaviranomaisille ohjaavia periaatteita sukupuolistuneesta verkkoväkivallasta ilmoittavien uhrien kohtaamiseen, ja periaatteiden olisi annettava heille tarvittavat pehmeät taidot kuunnella, ymmärtää ja kunnioittaa kaikkia sukupuolistuneen verkkoväkivallan uhreja; ohjaavien periaatteiden olisi noudatettava sukupuolittomia lähestymistapaa.

Jäsenvaltioiden olisi kehitettävä kaikkien uhrien saatavilla olevia erityisiä suojele- ja tukipalveluja, jotka ovat saatavilla maksutta, mukaan lukien hätä- ja pitkäaikaistuki, kuten psykologinen, lääketieteellinen, oikeudellinen, käytännön ja sosioekonominen tuki, ottaen huomioon uhrien erityistarpeet, ja kiinnitettävä erityistä huomiota erityisen alttiina oleviin ryhmiin kuuluviin ja erityistä apua tarvitseviin uhreihin; komission olisi tuettava jäsenvaltioita tässä asiassa.

Suositus 5 (sukupuolistuneesta verkkoväkivallasta nostettavat syytteet ja sen kriminalisointi)

Suosituksessa 2 tarkoitetun määritelmän perusteella ja ottaen huomioon, että sukupuolistuneen verkkoväkivallan kriminalisoinnilla voisi olla pelotevaikutus rikoksentekejiin, sukupuolistuneen verkkoväkivallan kriminalisoinnissa olisi otettava huomioon seuraavat perusteet:

- sukupuolistuneen verkkoväkivallan muodot, jotka jäsenvaltioiden on kriminalisoitava (myös kyberrikollisuuden varhaiset vaiheet – yllyttäminen, avunanto ja yritys);
- vähimmäis- ja enimmäisrangaistukset (vankeus ja sakot);
- rajatylittävät tutkinta- ja syytetoimet;
- erityissäännökset, joissa esitetään tutkinnan ja syytteesenpanon suuntaviivat ja jotka on osoitettu pääasiassa lainvalvonta- ja syyttävaviranomaisille ja joihin olisi myös sisällyttävä erityisiä todisteiden keräämistä koskevia lainvalvontatoimia;
- tehokkaan yhteistyön varmistaminen lainvalvontaviranomaisten ja teknologiayritysten ja palveluntarjoajien välillä, erityisesti rikoksentekejiä tunnistamisen ja todisteiden keräämisen osalta, minkä olisi oltava täysin perusoikeuksien ja -vapauksien sekä tietosuojasääntöjen mukaista;
- todisteet olisi kerättävä siten, että ne eivät aiheuta uhreille lisäkäsitystä tai uudelleen traumatisoitumista;
- raskauttavat seikat, jotka riippuvat nais-, tyttö- ja hlbtq-uhrien profiilista, esimerkiksi naisten, tyttöjen ja hlbtq-henkilöiden erityispiirteiden ja haavoittuvuuksien hyödyntäminen verkossa;
- riskinarvioinneissa olisi käsiteltävä ja pohdittava tapahtuman käyttäytymismalleja ja sukupuolinäkökohtia, kuten stereotyyppiä, syrjintää, seksuaalisia uhkia ja pelottelua; näitä tietoja olisi käytettävä seurantatoimien määrittämiseen ja sukupuolistuneen verkkoväkivallan eri ilmentymiin liittyvien tietojen keräämisen tehostamiseen;
- todisteiden antaminen ei saisi merkitä rasitusta uhreille eikä se saisi myötävaikuttaa uhriutumisen pahenemiseen.

Kaikkien toimenpiteiden olisi oltava uhrikeskeisiä ja niissä olisi oltava moniperusteinen lähestymistapa.

Tiistai 14. joulukuuta 2021

Suositus 6 (tietojen keruu ja raportointi)

Komission ja jäsenvaltioiden olisi säännöllisesti kerättävä ja julkaistava kattavia, eriteltyjä ja vertailukelpoisia tietoja sukupuolistuneen verkkoväkivallan eri muodoista, ei pelkästään lainvalvontaa koskevien raporttien tai kansalaisyhteiskunnan järjestöjen vaan myös uhrien kokemusten pohjalta. Tietojen perusteella voitaisiin toteuttaa kattavia tutkimuksia. Jäsenvaltioiden tiedot sukupuolistuneesta verkkoväkivallasta olisi kerättävä ja asetettava saataville Euroopan tasa-arvoinstituutin, perusoikeusviraston ja Eurostatin tilastotietokannoissa ja jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että ne hyödyntävät parhaalla mahdollisella tavalla tasa-arvoinstituutin valmiuksia ja resursseja. Perusoikeusviraston olisi tehtävä uusi unionin laajuinen laaja tutkimus kaikista sukupuolistuneen verkkoväkivallan muodoista viimeisimpien unionin tietojen perusteella, jotta naisiin kohdistuvaan väkivaltaan voidaan reagoida oikein.

Komission olisi esitettävä Euroopan parlamentille ja neuvostolle säännöllisesti kertomus, jossa arvioidaan, missä määrin jäsenvaltiot ovat toteuttaneet ehdotetun direktiivin mukaisia toimenpiteitä. Komission olisi myös parannettava sukupuolen mukaan eriteltyjä unionin tason tietoja sukupuoleen perustuvan verkkoväkivallan yleisyydestä ja haitoista unionin tasolla.

Komission ja jäsenvaltioiden olisi kehitettävä indikaattoreita, joilla mitataan niiden toimien tehokkuutta sukupuolistuneen verkkoväkivallan torjumiseksi.

Lisäsuosituksia voisivat olla:

- verkkoväkivallan yleisyyttä ja muotoja koskevien tilastojen tuottaminen ja samalla jäsenvaltioiden keräämien tietojen yhdenmukaisuuden ja vertailukelpoisuuden edistäminen,
- unionin laajuinen tiedonkeruuohjelma,
- säännöllisen tiedon kerääminen, jotta voidaan seurata verkkoväkivaltaan mahdollisesti käytettävien välineiden ja teknologioiden jatkuvaa kehitystä,
- suositus, että hyödynnetään Euroopan tasa-arvoinstituutin, Eurostatin, perusoikeusviraston, Europolin, Eurojustin ja Euroopan unionin kyberturvallisuusviraston valmiuksia ja asiantuntemusta.